

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 4 | 2013

**VÄGVAL FÖR
FLYGVAPNET:**

Vägbaser eller
betongvärn

SIDAN 26

**SVERIGE
STÅR UTAN
ARTILLERI**

SIDAN 18

INSÄNDARE:

Positiv anda
och korrekt
utrustning

SIDAN 34

**Försvarets forskning
på kritisk nivå**

SIDAN 8

**Officersförbundet
i 100 tvister**

SIDAN 32

**Meddelarfrihet:
Så funkar den**

SIDAN 22

PREMIUM SUPPLIER OF

WEAPON ACCESSORIES

VEHICLE ACCESSORIES

FORENSICS EQUIPMENT

CLP
SYSTEM AB

Webshop at – <http://shop.clp.se>

At your service

CLP System AB
Box 7002, S-187 11 Täby
Sweden

Phone: +468 - 732 44 05
E-mail: info@clp.se
Internet: www.clp.se

Vill svenska folket verkligen ha ett sämre försvar?

Nu har vi jobbat ett antal månader i FM-Org 13 och kan börja se konsekvenserna av denna. Vi i förbundsstyrelsen får signaler som pekar på att sjukskrivningarna ökar bland våra medlemmar och tecken på utbrändhet ökar också.

Organisationen har medfört att det inte finns redundans utan färre personer ska lösa samma uppgifter som tidigare. Vi har också nåtts av signaler att medarbetare har placerats på en ny befattning men löser samma arbetsuppgifter som tidigare, det finns medarbetare som är anställda som soldater men som i verkligheten är personalhandläggare i bataljonsstab och även medlemmar som har en befattning vid sitt förband men pendlar till HKV för att lösa uppgifter vars befattning ströks i FM-Org 13 men som måste utföras. Detta är inte bra och leder både till att trovärdigheten för Försvarsmakten inom organisationen minskar och att personalens arbetssituation i längden blir ohållbar. Men. Jag hoppas och tror att det inom Försvarsmakten finns en vilja att komma till rätta med dessa problem.

Måste betala för kompetensen

Långt mer allvarligt är regeringsbeslut fem som kom som lök på laxen i början på maj.

Försvarsmakten åläggs att spara 500 miljoner kronor på lönekostnader med början 2014 och fullt genomfört 2019. Uppgiften ska lösas genom att fler ska gå från kontinuerligt tjänstgörande till tillfälligt tjänstgörande, nivåer på befattningar ska sänkas mm. Visst blir det en besparing om vi går från K till T-tjänstgöring. Men vi måste dock ha en viss miniminivå på antalet kontinuerligt tjänstgörande för att vi ska kunna bedriva meningsfull verksamhet. Vad gäller det andra att sänka nivåer så visar det att regeringen inte förstår hur Försvarsmakten fungerar. FM betalar lön för kompetens och inte bara för grad. Ett enkelt exempel.

Maskintjänstchef på en korvett måste ha en viss utbildningsnivå. Han eller hon har en högskolebehörighet (sjöingenjör) som krävs för befattningen. Om sedan denna befattning beskrivs som en OR eller OF-befattning kvittar. Försvarsmakten måste betala för kompetensen, annars ligger korvetten still. Handelsflottan betalar avsevärt mer för denna kompetens. Ska Försvarsmakten kunna rekrytera och behålla sin kompetenta personal så krävs det konkurrensmässiga löner. Oavsett nivå på befattningen.

Med färre k-tjänstgörande kommer problemen med vår beredskap att öka ytterligare.

Redan idag är det så ont om personal att vi inte klarar av att bemanna våra system över tiden. Läs Riksrevisionens rapport. Bland annat våra fartygssystem behöver fler besättningar för att klara av bemanningsuppdrag, lagstadgad ledighet mm.

Materiel kräver personal

Allt mer talar för att FM måste jämföras med det civila. En civil redare som köper dyra färjor anställer givetvis personal så att de kan användas. Vi gör tvärtom. Köper dyra system men snålar på personal så att de ej går att använda. Detta är slöseri med skattemedel.

Pengarna som sparas ska omfördelas till materielinköp. Visst behöver vi ny materiel. Både supergripen, nya ubåtar och nya stridsfordonsystem. Men finns inte personalen att bemanna dessa så är det bortkastade pengar. Regeringen måste inse att devisen som gamle arméchefen, Genlt Erik G Bengtsson, myntade fortfarande gäller! "Personalen är vår viktigaste resurs". Nu

och i framtiden.

Med alltmer kvalificerade system så kommer kraven, i likhet med det civila, att öka på våra medlemmar vad avser kompetens och kvalificerad utbildning.

Så jag vill uppmana regeringen att ompröva RB 5. Gör om gör rätt.

Försvarsmaktens personal är redan nere på knäna. Ska vi kunna spara så mycket som en halv miljard så måste flera uppgifter tas bort. Först rationaliserade vi med FM-Org 13 och sedan kommer RB 5 med ännu fler rationaliseringar på personalområdet.

Vill verkligen det svenska folket att Försvarsmaktens förmåga ska minska ytterligare? Den senaste tidens debatt i det offentliga rummet tyder på motsatsen. Svenska folket kräver, med all rätt, att Försvarsmakten är till för Sverige och ska kunna försvara vårt fosterland.

Avslutningsvis vill jag, trots en del mörka moln, önska er alla en skön sommar och en trevlig semester.

Foto: Mikael Silkeberg

KARLSKRONA 28 MAJ 2013
JOHNAS MÅRD, FÖRSTE VICE ORDFÖRANDE

> KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer Susanne Skäfte

Assistenter

Barbro Kristiansson
Berit Fekete

Ombudsmän

Pelle Avelin, Patrik Larsson
Conny Jansson, Mikael Boox
Mikael Kenttälä, Stefan Nilsson
(vik.), Fredrik Norén (tjl.)

Medlems- och försäkringsservice

Monica Hornegård
Susanne Bredberg

Förhandlingschef

Niklas Simson

Informations-, press och webbansvarig

Daniel Skoglund

Informatör/Redaktör

Eva Langlet

Officersförbundets

förtroendevalda revisorer

Torbjörn Ekelund
Per Thulin

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

12

> Jag ville egentligen ha i mål fyra till fem stycken. Det var momentet i grusgropen som var utslagsgivande. Vi förlorade tre där, varav en kollapsade av värme och vätskebrist

Björn Olofsson, gruppchef A9

LEDARE

3 Vill svenska folket ha ett sämre försvar?

NYHETER

- 5 Ökad osäkerhet och splittring om Ryssland
- 6 Internrevisionen larmar om arbetsbelastning
- 7 Amfibianer släckte brand
- 8 Försvarets forskning på kritiskt låg nivå
- 9 Oförändrat antal olyckor
- 10 Invigning och medaljer på årets veterandag

FÖRBANDSBESÖK

12 Soldater startar eget på A9

REPORTAGE

22 På detta sätt må ni berätta

ANALYS

26 Vägbasen på avvägar

FÖRBUNDSNYTT

- 30 Ledning och beställning, steg 2
- 31 Rättelse: Nya tider i Almedalen
- 32 Felaktiga utbetalningar skapar tvister
- 33 RB 5 – Ett omöjligt uppdrag

INSÄNDARE

- 34 Acceptera inte oseriöst hotellboende!
- 35 Replik: Tre kronor gör fart framåt!

10

> **PRESIDIUM**

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-440 83 47,
Mobil: 0706-28 25 81
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Johnas Mård. Tel: 0455-853 27,
Mobil 0703-20 23 49
johnas.mard@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Maria von Below. Tel: 0920-234 000
maria.vonbelow@officersforbundet.se

26

> **FRÅGOR**

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Susanne Bredberg och Monica Hornegård
08-440 83 30. Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-440 83 30

Frågor kring information, press och hemsida

Daniel Skoglund 08-440 83 49, 076-525 40 85
Eva Langlet 08-440 83 34, 070-654 45 00

> **REDAKTION**

OMSLAGSBILD

Foto: Marcus Hortlund

**ANSVARIG UTGIVARE/
CHEFREDAKTÖR**

Daniel Skoglund 076-525 40 85
daniel.skoglund@
officersforbundet.se

REPORTRAR

Linda Sundgren 0708-20 39 88
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 102 47 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15, 4tr

TELEFON

Växel 08-440 83 30

FAX

08-440 83 40

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-742 10 08
info@irmermedia.com
Annons boka senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 5, 13 augusti
Nr 6, 17 september

INSÄNDARE

Insändare som överskrider
3500 tecken inklusive
blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt
tillstånd från redaktionen
förbjudes.

Insändare skickas till:
info@officersforbundet.se

Försvarsberedningen:

Ökad osäkerhet och splittring om Ryssland

Försvarsberedningen skriver i sin första rapport att läget i Sveriges omvärld har blivit mer osäkert jämfört med den senaste omvärldsanalysen 2007. Samtidigt består centrala formuleringar oförändrade.

– Vi lämnar idag in en säkerhetspolitisk analys. Idag är inte dagen för politisk spelteori. Idag är dagen för samsyn långsiktigt för att bära Sverige in i framtiden. Men jag har förstått att statsministern, för moderaternas del, sagt att han är villig att skjuta till pengar redan i höstens budget, sade Cecilia Widegren (M) när rapporten offentliggjordes.

I intervjuer med olika partiföreträdare efter presentationen framgick att deltagarna i beredningen, trots samsyn, tolkar olika delar på olika sätt. Dessutom anmälde tre partier avvikande uppfattning till olika delar av rapporten.

FP som ansåg att Sverige borde ansluta sig till Nato, samt att den ökade ryska övningsverksamheten borde betonas tydligare. V som kritiserade att försvarssamarbeten med Nato och EU betonas av beredningen, samt mot att USA beskrivs för "överslättande". Slutligen reserverade sig SD – som önskade att en möjlig geopolitisk allians mellan Ryssland och Kina skulle behandlas, samt önskade en hårdare beskrivning av Ryssland.

En granne i öster

Hur Ryssland ska behandlas i rapporten har, enligt uppgifter till TT, varit det som vållat störst strider inom beredningen. På ena sidan ska Socialdemokraterna, Folkpartiet, Kristdemokraterna och Sverige-

demokraterna ha önskat skarpare formuleringar om Ryssland, medan Moderaterna, Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Centern velat ha mildare.

– Den ryska politiska viljan är att genomföra de ambitiösa moderniseringsplanerna för de väpnade styrkorna. Det är oerhört osäkert i hur hög grad planerna kan finansieras. Detta sammantaget ökar osäkerheten jämfört med 2007. Ryssland brottas samtidigt med en rad allvarliga problem. Ett land med fortsatta stormaktsambitioner i Sveriges närområde är ett fortsatt faktum och som vi har att, i än högre grad, förhålla oss till. Detta påverkar vår säkerhetsmiljö, sade Cecilia Widegren.

Från andra alliansmedlemmar lät det annorlunda.

– Vi har haft en lång diskussion om hur Ryssland ska beskrivas. Jag skulle önska att väljarna hade kunnat få höra den, sade Allan Widman.

– Georgienkonflikten 2008 har visat att den ryska tröskeln för att använda militärt våld har sänkts i Rysslands närområde, men den varierar med den politiska och strategiska situationen i varje enskilt fall. Vår del av världen, Norden och Östersjöområdet, präglas av stabilitet, dialog och samarbete, sade Cecilia Widegren.

"Kan aldrig uteslutas"

Beskrivningen av utvecklingen i omvärlden i stort följer de som beskrivits av flera olika analyser och rapporter, bland annat i Officers-tidningen (se OT 1/12, 4/12, 6/12 och 7/12).

"Sammantaget leder den fortsatta globaliseringen, tillsammans med

Cecilia Widegren (M) ville framhålla beredningens enighet.

Foto: Leif R. Jansson – Scampix

geopolitiska överväganden, till en förändrad säkerhetspolitisk dynamik. Förändringar kan uppstå plötsligt och skeenden utvecklas allt snabbare. Jämfört med Försvarsberedningens tidigare omvärldsanalys... konstaterar Försvarsberedningen att utvecklingen idag sker med högre hastighet och är än mer komplex och svårförutsägbart."

Samtidigt som rapporten beskriver förändringar består den formulering som beskriver risken för militära angrepp och incidenter från 2007 års omvärldsanalys: *"Ett enskilt militärt väpnat angrepp direkt mot Sverige är fortsatt osannolikt under överskådlig tid. Kriser eller incidenter, som även inbegriper militära maktmedel kan dock också uppstå i vår region, och på längre*

sikt kan militära angreppshot likväl aldrig uteslutas."

Företrädarna för riksdagens två största partier (S) och (M) var vid presentationen ovilliga att föregripa nästa rapport: den om det framtida försvarets utformning.

– Nu har vi tagit steg 1 i arbetet, sedan ska vi titta på hur det svenska försvaret ska dimensioneras. Det går alltid att driva debatt om väldigt många frågor men jag är glad och nöjd att vi har hittat en samsyn i beredningen, sade Peter Hultqvist (S), till TT.

Bland de mindre partierna nämnde FP, SD och KD på olika sätt att någon form av förstärkning av försvaret vore rimligt med anledning av beredningens rapport.

DANIEL SKOGLUND

> NOTISER

SVÅRT MED ALKOHOLPREVENTION PÅ JOBBET

Det är svårt att förändra anställdas beteende genom utbildningar på arbetsplatsen.

Det visar en färsk avhandling från Centrum för socialvetenskaplig alkohol- och drogforskning (Sorad) på

Stockholms universitet. Forskaren Mimmi Eriksson-Tinghög har analyserat förutsättningarna för och möjligheterna med alkoholprevention på arbetsplatser i Sverige. I fokus är den typ av prevention som riktar sig till

alla i en viss population och där det yttersta syftet är att förebygga framtida alkoholproblem och alkoholskador.

I Försvarsmakten bedrivs alkoholprevention medelst utbildnings-

programmet Prime for life. Alkohol är en direkt, eller indirekt, bidragande faktor i ett stort antal fall som hanteras av Försvarsmaktens personalansvarsnämnd (F-Pan). (DS)

Internrevisionen larmar om arbetsb

Samtliga förband har fått analysera övertids-, samt övningsdygns- och omplaneringstillägg från 2012 efter att Försvarsmaktens internrevision upptäckt ett mycket stort uttag för vissa anställda. För samtliga förband är analysen klar, förutom för Högkvarteret vars resultat blir klart efter sommaren.

– Det är arbetsmiljön som är i fokus här. Det vi vill veta är om några arbetstagare är i riskzonen på grund av arbetsbelastningen och vilken typ av verksamheter som driver detta, säger Per Åkerblom på produktionsstabens genomförandeavdelning som sammanställt svar från förbanden som ett resultat av internrevisionens rapport. Efter redovisning för chefen för produktionsstaben ska sammanställningen överlämnas till generaldirektören (GD).

Slutsatsen är att det som internrevisionen uppmärksammat i stort sett är korrekt.

– Det har framkommit att det bland annat är ett högt tryck på vissa singelkompetenser som behövs på flera platser parallellt. Vi genomför händelsestörd verksamhet både nationellt och internationellt och till detta kommer krav på underlag från externa parter, som exempelvis Försvarsdepartementet, som kan skära rakt genom all annan verksamhet inom Högkvarteret men också lokalt, säger Per Åkerblom.

Förbanden svarar överlag att man följt centrala prioriteringar och att detta ibland drar resurser.

Kompensationsberg

I internrevisionens underlag skymtar toppen på isberget. Bland annat

En medarbetare med 69 övningsdygn i bagaget kan vara lite trött.

Foto: FBB

har 37 personer över 100 000 kronor i övertidsersättning, vilket motsvarar 313 enkla övertidstimmar för någon med 30 000 kronor i I-lön (nästan åtta arbetsveckor), eller 235 timmar (nästan sex arbetsveckor) för någon med 40 000 kronor i månadslön.

26 personer hade mer än 225 timmar kompensationsledighet att ta ut för fullgjord övertid. Det motsvarar drygt fem och en halv arbetsvecka. Den individ som hade störst kompberg att ta ut låg på 731 timmar, vilket motsvarar drygt en tredjedel av ett år. 35 medarbetare fick ut ersättning som motsvarar mer än 50 övningsdygn, enligt det

gamla arbetstidsavtalet, som gällde under huvuddelen av förra året. I toppen fanns en individ som tagit ersättning motsvarande 69 övningsdygn. Även omplaneringstillägg har granskats och funnits på en hög nivå.

– Man kan dock utläsa av svaren från förbanden att det inte primärt är topparna som oroar utan snarare det mer lågintensiva och ihållande bruset som ackumulerar en mer utbredd press på personalen, säger Per Åkerblom.

Städa i uppdragen

Även Högkvarteret har omfattats av internrevisionens granskning.

Högkvarteret lider inte under produktionsstaben utan är föremål för en egen granskning som sköts internt av förbandet Högkvarteret. Den granskningen är dock inte färdig ännu, utan resultatet ska presenteras för chefen för Högkvarteret efter sommaren.

Produktionsstabens genomförandeavdelning har redan nu börjat titta på metoder för att få bättre och tydligare översikt över alla uppdrag som läggs ut på förbanden. Tanken är att styra upp verksamhetsuppdragen, eller VU:n som dokumentet kallas i dagligt tal. Det är det årliga dokument som ger förbanden deras uppgifter,

> NOTISER

ANTAGNING TILL ÅRETS OFFICERSPROGRAM SNART KLAR

Antagningen till officersprogrammets cirka 100 platser börjar nu bli klar. Av sammanlagt 272 som ansökt till den treåriga officersutbildningen som inleds i höst kom 233 stycken till testerna på Totalförsvarets rekryte-

ringsmyndighet (TRM). Av dessa var 160 formellt behöriga. Huvuddelen av de behöriga plus de 39 individer som direktutbildats via grundläggande samt kompletterande militär utbildning har nu genomgått lämplig-

hetsintervjuer. 101 har befunnits lämpliga och 62 befunnits olämpliga. Ett antal intervjuer återstår dock. Försvarshögskolan bedömer att antalet lämpliga kommer att sluta kring cirka 110 individer. Lämplig-

heten graderas i fyra steg, från noll (icke-lämplig) till tre (mycket lämplig). Exakt fördelning i grad av lämplighet bland årets sökande var inte sammanställd när denna tidning trycktes. (DS)

elastning Amfibianer släckte brand

26 personer hade mer än fem veckors kompensationsledighet att ta ut för fullgjord övertid.

– Det vi har redan gjort från produktionsstabens sida är att börja ändra strukturen på verksamhetsuppdragen. Tidigare har du fått leta igenom hela luntan för att samla ihop samtliga uppgifter som låg på dig eller ditt förband. I framtiden måste alla uppdrag passera och förankras hos respektive produktionsledare och samlas tydligare på en och samma plats. Jag hoppas att detta blir till gagn för förbandsverksamheten.

Men i underlagen från förbanden rörande arbetstidsuttaget syns även andra förslag som kan skapa en bättre arbetsmiljö.

– Det finns några förband som efterlyst möjligheten att ingå lokala avtal för att kunna bedriva sin verksamhet mer effektivt, säger Per Åkerblom.

Utöver att vidareutveckla VU:n har frågan lyfts om att ge ytterligare styrningar till förbanden men sådana har generellt inte efterfrågats i svaren från förbanden då man bland annat uppfattar att avtalen är tydliga även om mindre klarlägganden i tillämpningen kan krävas.

DANIEL SKOGLUND

Deltagare i stridsbåtsutbildningen på Amfibieregementet upptäckte att det brann på Gällnö i Stockholms mellersta skärgård under ett utbildningspass den 5 maj, rapporterar förbandet.

De inledde släckningsarbete och kallade brandförsvaret till ön. Med yxor, spadar, samt ruska lång och kort förhindrades att branden nådde bostadshus på ön. 39 officerare

och soldater deltog i släckningsarbetet.

Deltagarna i båtutbildningen deltar även i att rensa skärgården från skräp i samband med övningarna.

– Eftersom förbandet ofta rör sig i skärgården är det enkelt för oss att ta med skräp, det är också kul att kunna bidra till en lite renare miljö. Ibland bär gar vi större drivande föremål som kan utgöra en fara för framförallt mindre båtar, säger Calle Ahldén, ställföreträdande kurschef,

samt initiativtagare, till mil.se.

Ahldén fick idén i samband med att sonens förskola bedrev skräpplockardagar.

– Kan treåringar ägna tid åt att städa så kan vi. Jag tog med idén till mina kollegor och sa att förutom att utbilda båtförare och maskinare så ska vi delta i skräpplockardagarna i skärgården när vi är ute och övar. Det blev ett positivt gensvar från alla, säger han.

DANIEL SKOGLUND

Tillgång till tunga transportflygplan krävs vid snabb insats.

NBG kräver fortsatt flygavtal

Försvarsmakten rekommenderar att Sverige fortsätter i det internationella flygsamarbetet Salis (Strategic airlift interim solution), som kostar 60 miljoner per år. Salis ger tillgång till sex tyskbaserade transportflygplan av typen AN-124 och i avgiften ingår 300 förbetalda flygtimmar. Att

behovet fortfarande kvarstår beror på Sveriges ramnationsansvar för en nordisk EU-stridsgrupp (NBG) under 2015. I övrigt skulle försvarets flygtransportbehov idag kunna lösas på annat sätt, skriver Försvarsmakten i ett underlag till Regeringen.

DANIEL SKOGLUND

Rättvist jobb ger bättre sömn

De som känner sig rättvist behandlade, har möjlighet att påverka och kontrollera sina arbetsuppgifter samt har ett medmänskligt stöd på jobbet, sover generellt sett bättre än de som har alltför höga krav på sig eller känner sig mobbade.

Det skriver tidningen Arbetsliv

och tagit del av en rapport från SBU, Statens beredning för medicinsk utvärdering som granskat den samlade internationella forskningen på området och gått igenom närmare 8 000 sammanfattningar av forskningsartiklar.

EVA LANGLET

Ny spionerilag får kritik

Regeringen publicerade under våren en utredning som föreslår nya spioneribrott. Ett förslag som kritiserats av Tidningsutgivarna (TU) och Svenska Journalistförbundet (SJF).

I utredningen *Spioneri och annan olovlig underrättelseverksamhet* föreslås två nya brott: utlandsspioneri och olovlig underrättelseverksamhet mot Sverige.

– De uppgifter som behöver skyddas omfattas redan idag av sekretessbestämmelser. Det nya förslaget är inte bara onödigt utan det begränsar också ytterligare möjligheten för medier att beskriva hur svensk trupp utomlands agerar i krigssituationer. Det bör svenska folket få reda på. Vi uppmanar regeringen att kasta förslaget i papperskorgen, säger Jonas Nordling (SJF) och Jeanette Gustafsdotter (TU).

Utlandsspioneri föreslås vara ett så kallat tryckfrihetsbrott. Det senare innebär att man inte kan undgå straffansvar med hänvisning till meddelar- eller anskaffarfrihet. (DS)

RÄTTELSE: TRAKTAMENTESBELOPP OCH RESEAVDELNING

Ett antal fel smög sig in i förra numret av Officerstidningen. Officerstidningen skrev i intervjun med Tomas Salzman (sid 25) att reseavdelningen i Stockholm har utlokaliseras till ett privat företag. Så är inte fallet. Stock-

holmskontoret har lagts ned och dess uppgifter har tagits över av reseavdelningarna i Boden och Karlskrona.

Dessutom blev det fel för tre länder i tabellen över traktamentesbelopp (sid 4–5). För Danmarks del har trak-

tamentet höjts från 628 SEK till 755, det vill säga en höjning och inte en sänkning med 127 SEK. Även för Norge har traktamentet höjts från 799 SEK till 976 SEK, dvs en höjning med 177 SEK. För Malaysia har

beloppet sänkts från 534 SEK till 333 SEK, dvs en sänkning med 201 SEK.

Officerstidningen beklagar felet och tackar, i sedvanlig ordning, sina observanta läsare. (DS)

Löpdays på HvSS

Förberedelserna för Försvarsmaktsmästerskapen i löpning den 12–14 september har inletts.

Mästerskapen består i ca en halv mil terränglöpning samt deltagande i Stockholms halvmarathon. Anmälan måste senast 22 augusti sändas in till Hemvärnets stridskola (HvSS), som på uppdrag av Försvarsmaktens idrotts- och friskvårdsenhet arrangerar mästerskapen. Anmälan till halvmaran sker på Stockholm halvmarathons hemsida senast den femte augusti.

DANIEL SKOGLUND

Soldater gjorde årets insats i Boden

Två soldater vid I19 i Boden fick pris för årets trygghetsinsats under 2012, rapporterar kommunen och Försvarsmakten.

De två räddade ”med fara för eget liv” en man och en kvinna ur en brinnande lägenhet den 15 december 2012.

– Det var lite oväntat men kul att vi blev uppskattade för vår insats. Vi råkade vara på rätt plats vid rätt tillfälle, det fanns inte någon annat att göra, säger Pernilla Landsing, soldat vid ledning- och understödskompaniet vid I 19, till mil.se

Kommunen anser att Pernilla Landsing och kollegan Tobias Nilsson, visat upp ”stort mod och civilkurage”

DANIEL SKOGLUND

Försvarets forskning på

Det är svårt att få forskningsresurserna att räcka till. Ny kunskap om obemannade flygplan samt om militär utveckling i rym

Försvarets förmåga att bedriva självständig forskning riskerar att upphöra inom ett antal områden under de kommande tre åren. Det är resultatet av den minskning av försvarets forskningsbudget om 118 miljoner kronor som beslutades av regeringen 2011.

– Vi lever fortfarande på ångorna av de resurser vi hade för två–tre år sedan. Om två år kan vi se vad som

verkligen hänt, säger Kristian Artman på ledningsstabens inriktningsavdelning.

Var är vargen?

Försvarsmakten har med stöd av Försvarets Materielverk (FMV), Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Försvarshögskolan (FHS) kartlagt effekterna av nedskärningarna. I rapporten till regeringen skrivs att: ”Försvarsmaktens bedömning är att kompetensförsörjningen inom ett

antal delområden kommer att upphöra på ett till tre års sikt med konsekvensen att varken forskning eller direktstöd till Försvarsmakten kan utföras. Ett eventuellt återtagande... längre fram i tiden kommer, om det överhuvudtaget är möjligt, att bli kostsamt.”

Kristian Artman framhåller att Försvarsmakten verkligen funderat över hur man ska formulera sig i sin kommunikation till regeringen i denna fråga.

> NOTISER

ARMÉMUSEUM SÖKER STRIDSKUKAR

Armémuseums projekt *Lumpen – identitet och materiella minnen* får pengar till ett tredje år. Projektet samlar in berättelser och föremål från värnplikten, från mönstring till muck. Just nu söker man så kallade ”strids-

kukar”, (det vill säga träskulpturer med diverse inskriptioner), skriver man i ett pressmeddelande.

På sin hemsida efterlyser de också bland annat berättelser från personer med negativa upplevelser

och erfarenheter av lumpen. Dessa är underrepresenterade i nuvarande underlag. Även berättelser från vapenvägrare och personer som haft en kärleksrelation med lumpare sökes. (DS)

FÖRSTA KVINNLIGA

Försvarsmakten utnämner överste Lena Hallin till ledningssystemchef tillika chef för Produktionsledningens Lednings- och underrättelseavdelning. Vid tillträdet på befattningen befordras Lena Hallin till brigadgeneral och blir då För-

kritiskt låg nivå

Foto: Kirsty Wigglesworth - Scanpix

den är exempel på problemområden.

forskning inom ett flertal områden. Det är det vi menar när vi skriver i rapporten att vi ligger på kritisk nivå inom flera områden, säger Kristian Artman.

Rymden, cyber och obemannat

Försvaret avslutar i år Forsknings- och teknikutvecklingsområdena logistik, krigsvetenskap, samt CBRN (kemiska, radioaktiva, radiologiska och biologiska stridsmedel) och miljö. Inom områdena flygteknik, samt lednings- och sensorutveckling beskrivs läget som kritiskt.

– I det internationella samarbetet byter du ofta äpplen mot päron. Du måste ha en substantiell egen kunskap för att få tillgång till andras kunskap inom andra områden. I internationella sammanhang leder detta till att vi blir en mindre attraktiv partner och det märker vi redan av, säger Kristian Artman.

Det finns ett flertal områden där stater tenderar att inte dela med sig information – och där det knappast finns någon öppen civil forskning att luta sig mot – exempelvis undervattensteknik, telekrig, informationssäkerhet kopplat mot militära system, samt vapenverkan och skydd.

– Dessa områden är prioriterade och här försöker vi bibehålla en okej nivå. Det går, men de senaste årens reduktioner medför att det är en utmaning att frigöra resurser till att skapa ny kunskap inom områden som rymden, cyber och obemannat. Dessa områden är, utifrån nuvarande utvecklingslinjer, viktiga för hur krigföringen kommer att gestalta sig på 5–10 års sikt, säger Kristian Artman.

DANIEL SKOGLUND

– Det finns en risk för att utomstående kan tycka att vi ropar att ”vargen kommer”, när ingen är i sikte. Samtidigt ser vi redan nu en nedgång i kompetensen och forskare som lämnar FOI. Vi vill inte skruva upp larmvolymen för högt, samtidigt vore det en lögn att säga att inget hänt. Ytterligare reduktioner inom anslag 1:5 (Forskning och teknikutveckling) medför att risken är överhängande för att vi då tappar förmågan till självständig

GENERALEN UTNÄMND

svarsmaktens första kvinnliga general. Under rikskonferensen i Sålen tidigare i år sade försvarsminister Karin Enström att hon ansåg att försvarets jämställdhetsarbete går för sakt. Ministern påpekade då även att det inte fanns någon

kvinnlig general. Hallin kommer att tillträda sin befattning när hennes efterträdare som Försvarsattaché i London beslutats. Hon har tidigare bland annat varit chef för ledningsregimentet. (DS)

Oförändrat antal olyckor

Under förra året minskade dödsolyckorna, men antalet arbetsskador ökade för tredje året i rad. Det framgår av arbetsmiljöverkets statistik för förra året som publicerades 30 maj. Militär personal anmälde 284 olyckor förra året.

Officerarnas andel av olyckorna minskar och icke-officerarnas andel ökar. Antalet olyckor där officerare drabbades sjönk från 118 till 92. När det gällde icke-officerare ökade antalet olyckor från 166 till 192.

Tunga lyft

Den vanligaste anledningen till arbetssjukdomsfall både i Försvarsmakten, liksom arbetsmarknaden i stort, är belastningsfaktorer. Vanlig bakgrund till dessa skador kan vara tunga lyft och förflyttningar av bördor, ensidigt och monotont arbete samt olämpliga arbetsställningar. Dessa minskade dock mellan 2011 och 2012 från 86 till 78.

När det gäller andelen anmälda arbetsskador per anställd kan konstateras att Försvarsmaktens kontinuerligt tjänstgörande personal varit i stort oförändrad mellan åren, med en ökning på endast cirka 150 individer.

DANIEL SKOGLUND

– Även om ökningen inte är stor känner jag en växande oro för att den har hållit i sig tre år i följd. Den här utvecklingen måste brytas. Arbetsgivarna som har huvudansvaret för arbetsmiljön måste ta de här signalerna på fullaste allvar, säger Arbetsmiljöverkets generaldirektör Mikael Sjöberg i ett pressmeddelande.

Ökningen syns i den sammanlagda statistiken för hela arbetsmarknaden, för kategorin militärt arbete är antalet anmälda arbetsskador exakt lika stort båda åren: 284 stycken.

Arbetsmiljöverkets statistik är uppdelad i ”arbete som officerare” samt ”övrigt militärt arbete”

Många vill samarbeta med oss - vill du?

I våra uppdrag och projektåtaganden åt kund hjälper vi till att omvandla visionerna till konkreta förslag. Vi är ett oberoende teknikkonsultbolag med projekt som spänner från övergripande och teoretiska analyser till detaljerade kravspecifikationer. Välkommen till ÄF!

www.afconsult.com/forsvar

Innovation by experience

Invigning och medaljer på år

Under Veterandagen den 29 maj invigde Hans Majestät Carl XVI Gustaf veteranmonumentet och delade ut medaljer till 31 personer. På plats fanns också bland annat Prins Carl Philip och ÖB.

Försvarsmaktens medalj för sårade i strid, i silver delades ut för insatser från 1960 och fram till 2012.

Medaljörerna har verkat i Kongo, Libanon, Bosnien och Afghanistan.

Försvarsmaktens förtjänstmedalj i guld med svärd delades ut för förtjänstfulla insatser i strid i Afghanistan under 2011 och 2012.

Försvarsmaktens förtjänstmedalj i silver med svärd delades ut för förtjänstfulla insatser i strid i Afghanistan under 2011 och 2012.

Försvarsmaktens förtjänstmedalj utan svärd delades ut för insatser i Afghanistan 2011 och i Uganda 2012.

I samband med veterandagen invigdes även det nya veteranmonumentet Restare.

Tilldelning av Försvarsmaktens medalj för sårade i strid, i silver:

Bo Lennart Andersson, Kista med anledning av striden i Kongo den 17 december 1960.

Sonny Ek, Älvsjö med anledning av striden i Kongo den 13 september 1961.

Hans Mååg, Falun med anledning av striden i Kongo den 9 december 1961.

Arne Ehn, Blomstermåla med anledning av striden i Kongo den 10 december 1961.

Erik Härtel, Jönköping med anledning av striden i Kongo den 16 december 1961.

Roger Ivholm tilldelas medalj av Hans Majestät Carl XVI Gustaf.

Foto: Jimmy Croona - FBB

Leif Ove Larsson, Slöinge med anledning av striden i Kongo den 16 december 1961.

Bengt Jansson, Sollentuna med anledning av striden i Libanon under 1981.

Dennis Gouranius, Norrköping med anledning av striden i Libanon den 9 januari 2005.

Peter Hallgren, Skärplinge med anledning av striden i Bosnien under 1994.

Michael Calmhede, Stockholm med anledning av striden i Bosnien i maj 1995.

Niklas Tornesjö, Norrköping med anledning av striden i Afghanistan den 16 juni 2007.

Martin Toftevall, Eslöv med anledning av striden i Afghanistan den 3 augusti 2008.

Heikki Harinen, Kirkkonummi, Finland med anledning av striden i Afghanistan den 19 november 2010.

Efosa Erharuyi, Espoo, Finland med anledning av striden i Afghanistan den 19 november 2010.

Roger Ivholm, Vassmolösa med anledning av striden i Afghanistan den 23 mars 2012.

Försvarsmaktens förtjänstmedalj i guld, med svärd:

Kapten Kristian Sandahl, Veberöd för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv, för mycket förtjänstfull ledning, föregångsmannaskap och förtjänstfulla insatser under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan under våren 2011.

1. Sergeant Johan Zelander, Malmö för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv, för mycket förtjänstfull ledning, föregångsmannaskap och förtjänstfulla insatser under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan under våren 2011.

Kapten Mattias Otterström, Boden för att ha handlat med stort personligt mod, för mycket förtjänstfull ledning, föregångsmannaskap och förtjänstfulla insatser under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 3 september 2012.

> NOTISER

LÅNGSAMT NÄRMANDE TILL KUSTBEVAKNINGEN

Försvaret lämnade den 26 april en rapport till regeringen om arbetsläget med samverkan med Kustbevakningen (KBV). Just nu bedrivs arbetsgrupper

inom sjöinformation och dykeritjänst. En arbetsgrupp om infrastrukturfrågor ska precis startas där basering på varandras baser ska diskuteras. Ur för-

svarsmaktens rapport framgår inga konkreta effektivitetsvinster. Det som uppnåtts hittills är "ökad acceptans och vilja att arbeta mot samma mål"

enligt rapporten. I juli förra året föreslog en offentlig utredning om statens maritima resurser att KBV borde slås samman med marinen. (DS)

ets veterandag

Försvarsmaktens förtjänstmedalj i silver, med svärd:

Menig 1. klass Jesper

Söderström, Täby för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv samt för förtjänstfull insats under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 22 januari 2011.

Menig 1. klass Callis Amid,

Hässelby för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv samt för förtjänstfull insats under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 22 januari 2011.

Kapten Johan Lindell, Malmö för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv, för förtjänstfull ledning och förtjänstfulla insatser under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan under våren 2011.

1. Sergeant Anders Johansson, Eksjö för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv samt för förtjänstfull insats under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 23 mars 2012.

Sergeant Erik Eklund, Höllviken för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv samt förtjänstfull insats under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 23 mars 2012.

Korpral Oskar Ekstrand,

Halmstad för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv samt för förtjänstfull insats under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 23 mars 2012.

Korpral Marcus Klang, Uppsala för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv

samt för förtjänstfulla insatser under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan under 2012.

Menig Dennis Medford, Västerås

för att ha handlat med stort personligt mod och med fara för eget liv samt för förtjänstfull insats under svåra förhållanden i samband med strider i Afghanistan den 3 september 2012.

Försvarsmaktens förtjänstmedalj i silver, utan svärd:

Korpral Ramin Egbalsson,

Stockholm för förtjänstfull insats under svåra förhållanden samt ett mångårigt och föredömligt mentorskap inför och under ett flertal insatser i Afghanistan, bland annat under 2011.

Löjtnant Gustaf Klefbom,

Göteborg för att ha handlat med stort personligt mod och för mycket

förtjänstfulla insatser under sin tjänstgöring i Afghanistan 2011.

Menig 1. klass Erik Henjered,

Stockholm för en synnerligen förtjänstfull och föredömlig insats som kock under svåra förhållanden och förtjänstfull insats som soldat under sin tjänstgöring i Afghanistan 2011.

1. Sergeant Johan Andersen,

Skövde för att ha handlat med stort personligt mod, med fara för eget liv samt för en mycket förtjänstfull insats under svåra förhållanden i Uganda den 30 juli 2012.

1. Sergeant Mikael Ljungwald,

Stockholm för att ha handlat med stort personligt mod, med fara för eget liv samt för en mycket förtjänstfull insats under svåra förhållanden i Uganda den 30 juli 2012.

EVA LANGLET

GE DITT FÖRBAND INFORMATIONS- ÖVERTAGET

I dagens komplexa konflikter är tillgång till information en ofta helt avgörande faktor. Med Saab's obemannade helikoptersystem Skeldar kan du nu rusta ditt förband med en helt ny förmåga att skapa informationsövertag.

Skeldar är ett autonomt flygande spaningssystem som kan förstärka både marina och landbaserade operationer med spaning, rekognosering, insamling och distribution av måldata, utvärdering av insatseffekter och mycket annat. Allt i realtid.

Den drygt två hundra kilo lätta helikoptern är mycket enkel att hantera och startar och landar på små ytor – ett fartygsdäck eller var som helst i terrängen. Den kan också hovra i timmar och genomföra sina uppdrag dag som natt, även i hårt väder och under usla siktförhållanden.

Skeldar har förmågan att operera i farliga miljöer utan att exponera ditt förband för onödiga risker. Informationsövertag innebär att du och ditt förband alltid ligger steget före.

www.saabgroup.com

SOLDATER STARTAR EGET PÅ A9

Text: Daniel Skoglund. **Foto:** Marcus Hortlund

Boden. Björkarna har precis slagit ut och i solen är det tjugo grader varmt. I en gigantisk grusgrop nordväst om Rödberget är det vindstilla och hett. Över kanten till den soluppvärmda gropen kommer en soldat tillhörande Artilleriregementet i full fältutrustning, iklädd skyddsmask och regnställ. Likt en figur ur en film om livet efter katastrofen stannar han upp och flåsar i masken efter att ha stretat sig fram genom den djupa sanden.

– Vill du ha vätska? frågar artillerisoldaten Oliver Greiff sin svettiga skyddsmaskbärande kollega och får ett nickande till svar.

– Minns du vilken order du fick vid förra momentet, frågar Greiff och får ännu ett jakande svar från den svettige soldaten som girigt suger i sig vatten från flaskan via maskens sugslang.

– Då så, det är bara att ta en Klas (fältspade) och börja gräva vid någon av markeringarna, säger Oliver Greiff.

SOLDATEN SÄTTER SIG på knä och börjar gräva med korta huggande tag. Strax stöter han på en mina, vilken läggs vid sidan av hålet. Strax gräver han upp nästa mina. Efter en kort andhämtning reser han sig och vandrar långsamt upp ur grustaget mot nästa station.

– **HONOM FÅR VI** snart se igen. Deras uppgift är att ta med sig två stridsvagnsmina fem upp till toppen av Slumpberget. Men han tog en femma och sexa, säger gruppchefen Patrick Johansson.

I hålet har först en stridsvagnsmina fem begravts, därefter en sexa och därunder en femma till. Flera soldater tar de två översta och kommer tillbaka efter en stund, ännu tröttare och ännu svettigare. En sjuksköterska närvarar och kontrollerar soldaterna vid de olika momenten för att kontrollera att ingen tar i så att den skadas, eller för att kunna ge vård om något elakt skulle hända.

DET VI BEVITTNAR är tävlingen Parabellum – latin som betyder ”för kriget.” Den har anordnats och planerats av soldaterna själva. Idag körs den sista delen för de nio soldater på A9 som klarat den första kvaltävlingen. I potten finns äran i att vinna och en plats i A9:s soldatlag till Försvarsmaktens patrulltävlan.

– Det är Knektkåren som har arrangerat den här tävlingen. Vi har lagt 200 timmar av vår fritid på detta, även om själva tävlingen körs på arbetstid säger gruppbefälet Björn Olofsson, nuvarande stormästare i knektkåren och en av de först anställda soldaterna på regementet.

Om soldater får i uppgift att de ska pröva sin förmåga, då vill de testas och pressas till sitt yttersta, det är uppenbart. De yrkesofficerare som följer och stöttar övningen i bakgrunden bedömer sins emellan att tidsplanen för de olika momenten inte kommer att hålla, men de låter soldaterna köra på. Egen erfarenhet biter bäst.

KLOCKAN ÄR HALV två på eftermiddagen och mingrävningen är det femte momentet sedan morgonen som inleddes med ett 3,5 kilometers fälttest följt av att de 9 tävlande i stridsutrustning skulle ta en 43 kilo tung 155 millimeters haubitsgranat (blind, ej skarp) genom ett antal av hindren på hinderbanan, följt av marsch, skjutning och inmätning av en mast. Fler moment kommer under eftermiddagen. Slutsteget i årets Parabellum genomförs efter att deltagarna fått vila ut inne på regementet i en natt efter åtta dagar i fält.

Plötsligt uppenbarar sig Tommy Karlsson, bataljonchef för 91. artilleribataljonen, vid grusgropens rand.

– Dags för en snärtig fältanmälan. Ser jag snygg ut? säger Patrick Johansson.

– Jodå, dina lockar ligger så fint under fältmössan, svarar Oliver Greiff.

Bataljonchefen frågar hur det går och får svaret att tre av de tävlande redan brutit tävlingen.

– Vad gör ni om ingen går i mål, frågar Tommy Karlsson.

– Vi har diskuterat det, säger Patrick.

Björn Olofsson

Tommy Karlsson

Lösningen blir att räkna ut vem som fått flest på poäng på genomförda moment.

ÖVNINGEN HAR PLANERATS av delegater i Knektkåren. Den har bildats av soldaterna på regementet, efter uppmuntran av regementsledningen. Förebilden är förbandets subalternkår. (Sammanslutning för yngre officerare på förbandet). Soldaterna har bjudits in till subalternerna för att få se hur deras kår fungerar och utifrån den inspirationen bygga en egen organisation.

– I början märkte vi ju att officerarna hade sina tillställningar men vi hade inget. Nu har vi börjat skapa egna traditioner. Nu har vi vissa tillställningar där endast soldater är inbjudna och vissa andra dit vi bjuder in några officerare, säger Patrick Johansson som även är ekonomiskt ansvarig i kåren.

– **VI VILL FÅ** en egen mäss. Chefen A9 har jobbat på att vi ska få en. Just nu sitter vi med i mässtyrelsen för officersmässen, men det vore roligt att få en egen mäss som vi kunde få styra och utsmycka själva. Fast det ser positivt ut. Och det har vi varit tydliga med och regementschefen också, att även om vi får en egen mäss är det inget förbud mot att gå på varandras mässar, säger Björn Olofsson.

KNEKTKÅRENS SYFTE ÄR att bygga egna traditioner och skapa sammanhållning, inte köra fackliga frågor.

– Vi har sagt att vi inte ska ta upp fackliga frågor i Knektkåren. Vi har så bra samarbete med befälet att det är inget problem att ta de fackliga frågorna med dem. De förtroendevalda i artilleriklubben i OF Bothnia har agerat väldigt bra när vi sagt till. Även om de skulle råkar sitta i samma ledningslag som chefen så säger de till direkt om det görs något på fel sätt, säger Patrick Johansson.

De fackliga frågor som kommit upp mest på 911. kompaniet är arbetstid och boendetillägg.

– En av de viktigaste sakerna är skillnaden mellan beordrad övertid och flex. En del säger att det handlar om att ge och ta, men till slut funkar det inte längre. Det har hänt att det planerats in raka åttor hela månaden och sedan ska vi anpassa oss efter hand, men det funkar ju inte i längden. Då får befälen planera bättre istället, säger Patrick.

STÄMNINGEN BLAND SOLDATERNA är god just nu. Den åtta dagars fältövning som avslutades igår har varit uppskattad. Dels har de fått skjuta granatkastare, dels har de fått öva fältmoment samt genomföra dubbelsidigt strid.

– Jättebra. Vi behöver öva på det, att gå i bas och fastställa ett sätt som vi ska göra det på. Tog tid i början men efter några dagar gick det bra och smidigt. Kul att ha stridande moment igen. Sist de flesta av oss överhuvudtaget sköt var i höstas. Vi fick också äntligen skjuta granatkastare. Känns lite underligt annars att vara på ett artilleriregemente som aldrig skjuter indirekt, säger Patrick Johansson. ▶

Flera av de soldater med anställning sedan mitten av 2010 som Officerstidningen möter beskriver den första tiden som anställd som mycket intensiv, roligt och givande. Därefter, under 2012, kom en period där verksamheten likasom stannade upp i väntan på det nya artillerisystemet Archer.

– Första tiden var bra, sedan stod det still ett tag, men nu är det bättre igen tack vare granatkastarbeslutet, säger gruppchefen Björn Olofsson.

Granatkastarbeslutet anspelar på att regementschefen på A9 beslutat att förbandet ska sluta vänta på sin huvudbeväpning: haubitsar, utan istället köra på utan dem och istället satsa på 81 millimeters granatkastare.

ARTILLERIREGEMENTET ÄR

NÄMLIGEN ett artilleriförband utan huvudbeväpning. Sveriges 48 stycken haubitsar 77B har levererats till Bofors för att byggas om till Archerpjäser, varav 24 ska levereras till Sverige och 24 till Norge. Problemet är bara Archer försenats vilket medfört att A9 tvingats skicka in alla sina pjäser utan att man fått några nya. Regimentet behöll sina två sista 77B till strax innan jul, då de blev tvingade att skicka dem till industrin för att inte anklagas för avtalsbrott. Sista skotten med 77B sköts 23 oktober 2012. Idag finns endast en Archer-pjäsa på förbandet, men det är en förseriepjäsa som inte längre får avlossas.

De flesta på bataljonen tycker att det känns lite underligt att inte ha något artilleri. Senare i år ska man öva tillsammans med en bataljon från P7 som är utrustad med 120 mm granatkastare, vilka har längre räckvidd än bataljonens egna granatkastare, vilket medför enstaka skämt om att man får ligga närmre fronten än den bataljon som ska understödjas.

– Visst är det oerhört störande att vara utan Archer, men att fokusera på granatkastarna har, efter omständigheterna, varit bra, säger bataljonchefen Tommy Karlsson.

Patrick Johansson

Oliver Greiff

Enligt nuvarande plan ska bataljonen vara fullt bemannad om fyra år och då bestå av ungefär 550 man, varav cirka 220 GSS/K och 180 GSS/T, samt resterande cirka 150 vara yrkes- och reservofficerare. Idag finns drygt 100 heltidstjänstgörande gruppbefäl och soldater, samt 50 tidvis. De leds av 50 officerare och 15 specialistofficerare. Därutöver finns 30 officerare i rollorna men de är borta från bataljonen på olika bemanningsuppdrag.

Strax ska delar av bataljonen resa över till Finland för att närvara när finnarna skjuter med divisionsartilleri, motsvarande det fördelningsartilleri som Sverige slutligt avvecklade år 2000. Senare under året ska A9 samöva med ett besökande norskt artilleriförband för att kunna få en möjlighet att leda tung artillerield.

– Ekonomin har inte varit begränsande för verksamheten under en tid, för ovanlighetens skull. Nu har vi potential för mycket övningar vilket ger mycket ledighet. Så nu är den begränsade faktorn snarare personal.

Vår personal räcker inte till, speciellt inte beroende på de bemanningsuppdrag vi har, som ofta har högre prioritet. Det som får stryka på foten är vår egen verksamhet. Det kan jag tycka är märkligt ibland, säger Tommy Karlsson.

Bataljonchefen uppfattar att rekryteringen går bra, även om de självklart märker av att flera soldater slutar tidigare än vad som vore önskvärt.

– Det blir kostsamt om soldaterna slutar efter ett och ett halv till två år. Då hinner vi inte få ut någon effekt ur deras utbildning. Jag tror att det behövs någon form av incitament som får dem att stanna längre. Det vi måste fråga oss är vad det skulle kosta jämfört med att utbilda nya soldater hela tiden, säger Tommy Karlsson.

Det finns ändå något positivt i att de soldater som slutar ofta väljer att ta anställning som tidvis tjänstgörande.

– Huvuddelen av de som slutar hos oss ansöker om att få bli GSS/T. De lämnar oftast för ett civilt arbete men vill inte helt tappa kontakten med FM, säger Kenneth Nygren, kompanichef för 911. pjäskompaniet.

Det är nu sen eftermiddag. Ute på övningsfältet har soldatfältövningen Parabellum precis avslutats. Av de nio soldater som startade i Parabellum gick tre i mål och är nu garanterade en plats i A9:s soldatlag i Försvarens patrullmästerskap. Planen att räkna poäng föll och istället fick målgång bli utslagsgivande.

– Jag ville egentligen ha i mål fyra till fem stycken. Det var momentet i grusgruppen som var utslagsgivande. Vi förlorade tre där, varav en kollapsade av värme och vätskebrist. Övriga tre förlorade vi innan grusgruppen, säger Björn Olofsson. ■

– FÖRSTA TIDEN VAR BRA, SEDAN STOD DET STILL ETT TAG, MEN NU ÄR DET BÄTTRE IGEN

SVERIGE STÅR UTAN ARTILLERI

Sverige är idag ett land som har två artilleribataljoner bestyckade med sammanlagt noll artilleripjäser. Samtliga haubitsar har skickats till industrin för ombyggnation, men returleveransen av färska pjäser ligger nu två år efter plan.

– Internationellt är signaleffekten av att vi är ett land utan artilleripjäser större än vi kanske tror. Speciellt eftersom vi tidigare har varit ett land med gott rykte inom artillerikretsar. Nu tappar vi den fördelen. Vi har varit utan vettiga pjäser i två år. Jag är imponerad av det arbete som chefer på alla nivåer gjort för att hålla motivationen hos personalen uppe, säger Anders Callert, chef för artilleriregementet A9 i Boden.

Den tidigare trojkanen Haubits 77B fanns i 51 exemplar, men har sedan 2010 successivt skickats in till företaget BAE (tidigare Bofors, som nu är uppköpt av den brittiska försvarskoncernen) för att renoveras och monteras på dumper. De sista två haubitsarna lämnades över från artilleriregementet till industrin innan jul.

– Jag höll tag i dem så länge jag kunde, men till slut var vi tvungna att släppa dem. Vi kan inte bli anklagade för avtalsbrott av industrin, säger Anders Callert.

NU ÄR DET inte riktigt sant att det inte finns några haubitsar på förbandet. Det finns en Archerpjäs uppställd i en vårdhall, men den är belagd med skjutförbud.

– Det är personsäkerhet det handlar om. Fast den går att skjuta med, industrin har gjort det, men då är det på deras ansvar, säger Jan Nee, projektledare för Archer på Försvarets materielverk (FMV).

De två huvudsakliga problemen med den befintliga pjäsen är att

det är blir för hög halt av krutgaser inne i styrhytten, samt att brandsläckningssystemet inte fungerar. Systemet har under utvecklingen mött ytterligare ett flertal problem, bland annat med pjäsens ledningssystem. Dock hoppas FMV att de problemen ska vara lösta nu.

– De har skickliga ingenjörer på BAE, så förseningarna beror egentligen inte på tekniska problem utan på kulturkrockar efter att Bofors köptes upp av brittiska BAE Systems 2005, säger Jan Nee.

Uppfattning finns att BAE försökte införa engelsk och amerikansk management på tidigare Bofors vilket inte fungerande och påverkade projektet negativt.

DEN AV RIKSDAGEN beslutade kostnaden för att bygga om haubitsarna till Archer är 1,3 miljarder. Med ny ammunition, ledningssystem och andra kringssystem blir kostnaden högre än så. Enligt de ursprungliga planerna skulle Artilleriregementet stå utan pjäser i max sex månader och den första leveransen skulle ha skett i oktober 2011. Det finns ett sekretessbelagt vitesbelopp i avtalet med BAE, men det är öppet att BAE redan slagit i det hemliga takbeloppet.

– Industrin räknar ju med även vad ett vite vid en försening kostar och tar med det i priset när de offererar. Ett högt vite ger ett högre pris, eller omöjliggör ett avtal, säger Jan Nee. ▶

Jan Nee, FMV

Foto: Daniel Skoglund

Den enda Archerpjäs som finns på A9 är belagd med skjutförbud. Övriga pjäser är försenade.

Företaget BAE systems vill inte ge en intervju rörande förseningarna utan vill endast lämna en skriftlig kommentar: *”Förseningarna har olika orsaker. Det pågår diskussioner mellan oss och FMV och vi vill inte föregripa dessa.”*

Den listige tänker kanske med eftertankens kranka blekhet att det varit klokt att låta artilleriregementet få disponera några äldre haubits 77A under tiden när Archer var under leverans. Fast det hade inte varit möjligt. När beslutet togs om att bygga om 77B till Archer hade Adam-pjäserna gått till skrotet.

– Det finns mycket i avvecklingen kring artillerimateriel som man kan vara kritisk till i efterhand, fast nu var det beslutat att vi endast skulle ha två bataljoner och då behövdes inte de övriga pjäserna. Det är svårt när man endast har ett regemente att bibehålla en större handlingsfrihet. Det är mer kostsamt än man kanske tror att behålla flera system parallellt, säger Jan Nee.

Av de svenska haubitsarna skapas 48 Archer varav hälften går till Norge och andra halvan till Sverige. I Norge bär man inte samma risk som Sverige. Där tas bandkanonerna M109, av amerikanskt ursprung, successivt ur drift när Archer väl är levererad.

BÅDE PÅ FMV och på Artilleriregementet är man positiva till samarbetet med Norge. Två länder gör att man blir en starkare part. Dessutom sänks kostnaderna totalt jämfört med om Sverige skulle stå för hela projektet. Tack vare samarbetsavtalet får de svenska eldledningarna och artilleriradarenheterna, i väntan på nya pjäser, leda och följa norsk eld när norska förband övar på svenska skjutfält. Samtidigt finns det konsekvenser av samarbetet. På FMV jobbar 15 personer med projektet och på den norska sidan 10 stycken.

– Det är mer komplicerat att vara två parter och det dubblar våra kostnader på FMV. Det blir mer resor, sedan måste vi fortfa-

rande göra ett visst dubbeljobb i våra respektive länder, säger Jan Nee, som dock vill betona att samarbetslösningen i grunden är bra.

Jan Nee, som är ingenjör, har jobbat med indirekt eld på FMV sedan 1984 och var med när de första tankarna på en dumpermonterad haubits dök upp 1995. Han ser en allvarlig trend inom försvarsindustrin.

– Att vinna kontrakt är väldigt viktigt, att leverera är inte lika viktigt. Där finns det en skillnad mot hur industrin agerade tidigare, uppfattar jag, säger han.

Ett exempel på problem i projektet är att den underleverantör som kontrakterades för att leverera ammunitions hanteringssystemet, det vill säga det fordon som ska stå bredvid och ladda Archern, inte klarade av sitt uppdrag.

– De klarade inte av att göra krigsmateriel. Grejerna höll inte. Det var för svaga svetsfogar, med mera. Den leveransen underkände vi hösten 2011. Därefter fortsatte vi dialogen med dem, men nu är det slut, eftersom företaget gick i konkurs i januari i år, säger Jan Nee.

Ur sitt, och även flera kollegor på FMV:s perspektiv, tycker han sig se en trend med en mindre kompetent försvarsindustri.

– Den militära kompetensen är utarmad. Det tekniska kunnandet är fortfarande högt, men systemförståelsen och förmågan att sätta ihop försvarsmateriel till fungerande enheter har nedgått. Bland annat beroende på att före detta officerare förut i större antal gick till försvarsindustrin och kunde föra in systemperspektivet. Dessutom var FMV större och kunde utbilda industrin. Idag krävställer vi hårdare, men industrin kan inte möta upp kraven, säger han.

Utvecklingen är inte svensk, utan västerländsk.

– Frågan är när vi går under en kritisk massa. Även i USA har industrin liknande tendenser, fast ännu så länge syns trenden främst i Europa, säger Jan Nee. ■

Företrädare vill se artilleriet

I SKARP INSATS

Trots att man just nu står utan beväpning hoppas Artilleriregementet på framtiden. Förhoppningen är att få politikerna att inse att det moderna artilleriet har en plats både i internationell tjänst och nationellt försvar.

– Vi har en vision: att artilleriet ska vara efterfrågat både nationellt och internationellt. När vi väl fått Archer är det min ambition att få ut de första svenska artillerienheterna i internationell insats och helst med en enhet som är hälften svensk och hälften norsk, säger Anders Callert, chef för artilleriregementet.

Frågan som infinder sig är om han verkligen tror att svenska politiker skulle kunna tänka sig att sätta in en artilleribataljon – i egenskap av skjutande enhet. När det gäller exempelvis flygvapnet sattes det faktiskt in, men med så snäva insatsregler att offensiva vapeninsatser i praktiken var uteslutna, endast spaning tilläts.

– Vi måste släss mot den gamla bilden av artilleriet som yttäckande bekämpningssystem. Vi kan, med vårt moderna artilleri, leverera med precision. På fem mil har du en precision som ligger väl under tio meter från riktpunkten. Med moderna GPS-styrda granater minimerar du risken för att oskyldiga skadas. Även om GPS-styrda flygbomber har god precision, har de i många fall avsevärt större sprängverkan och riskerar därför att slå ut större delen av ett kvarter, säger Anders Callert.

Det gäller att lyfta fram artilleriets funktion på systemnivå, anser Callert.

– Vi är ju en del i force protection. I Afghanistan har svenska armén varit i strider som varat i timmar. Då har vi nyttjat flyg till understöd. Men med artilleri har du understöd över tiden och oavsett väder, säger han.

Precisionen i bekämpningen betonas av flera artilleriföreträdare. Smarta granater gör att du kan precisionsbekämpa mål. Och prognosen är att precisionen blir bättre.

– Den stora utvecklingen de kommande åren lär vara på ammunitionen, inte utskjutningsutrustningen, säger Jan Nee, ingenjör på Försvarets materielverk, FMV. De pjäserna som införs nu beräknas vara i tjänst i 25–30 år.

SAMTIDIGT SAKNAS JUST nu några pjäser att skjuta med. Uppskattningsvis har var tredje anställd soldat eller gruppbefäl på artilleriregementet aldrig jobbat inom haubitssystemet. Men regementschefen anser inte att man ska överdriva effekten av det.

– Artilleriet är inte bara Archer eller haubits 77. Archer är ju endast en del i ett indirekt eld-system. En stund kan man faktiskt dra sig tillbaka och bli bättre på de andra delarna av systemet. Det är vad vi gör nu, när vi satsar på våra 8,1 centimeters granatkastare – som ju dessutom är vår sekundärbeväpning, säger han.

Inte heller tycker Callert sig ännu ha uppfattat några avhopp direkt kopplade till förseningarna.

– Vi bedömer oss inte haft avhopp från soldatnivån, som endast

beror på avsaknad av Archer, men vi har börjat tappa ett par yngre officerare som känt att de inte fått ägna sig åt sin huvudtjänst. Det finns ändå, uppfattar jag, en stor framtidstro här på regementet, men det gäller att värda den, säger Anders Callert.

Därför fattade han beslut i januari att förbandet skulle sluta vänta på haubitsar och istället satsa på de befintliga granatkastarna. Något som samtliga tjänstgörande på regementet, som Officerstidningen intervjuat, uppfattat som ett klokt beslut. Genom samövning med normmännen ges också vissa chanser att få se, och ibland jobba med, tungt artilleri.

Nu räknar Artilleriregementet med leverans av de första förseriepjäserna efter sommaren.

På frågan om hur säker han är på att leveransen blir av då, svarar Björn Isaksson, Archerprojektledare på artilleristridsskolan:

– Det är jag helt säker på.

Fast sedan tillägger han:

– Fast då ska man vara medveten om att pjäser till Boden inte innebär att det kommer pjäser till artilleriregementet. Utbildningsanvisningar och reglementen måste vara klara innan vi kan utbilda enheterna på A9. Utbildning av insatsförbanden bör kunna inledas efter årsskiftet, säger Björn Isaksson.

Anders Callert

Björn Isaksson

FAKTA: Archer – dumpermonterad haubits

Besättning: 4 man vid pjäsen, plus ytterligare två vid ammunitiongruppen

Räckvidd: Upp till 50 kilometer

Eldhastighet: 9 skott i minuter

21 granater medförs i pjäsen

Personalbehov: Tidigare artilleribataljon med haubits 77 bestod i över 800 man, en insatsbataljon med Archer är drygt 500 man.

PÅ DETTA SÄTT MÅ NI BERÄTTA

– så har försvarsanställda rätt att meddela sig

Känner du till att du har lagligt stöd att berätta saker för SvD:s Mikael Holmström, eller DN:s Ewa Stenberg, som du inte får att berätta för din partner? Visste du att en ÖB har mindre meddelarfrihet än vad du som vanlig anställd har? Nils Funcke, bland annat tidigare sekreterare i Yttrandefrihetskommittén, reder ut begreppen.

Sekreteraren är till för att hemliga uppgifter ska förbli hemliga. Meddelarfriheten är till för att hemliga uppgifter ska kunna bli offentliga. Två regelverk i vars skärningspunkt det är lätt att gå vilse. Inte bara för den som lämnar uppgifterna utan även för vad en myndighetsföreträdare får säga och göra.

När det svenska försvaret inte förmår markera närvaro när ryskt bombflyg övar mot svenska mål uttrycker försvarsministern att hon är ”bekymrad”. Inte mot den uteblivna markeringen utan att svenska folket fått vetskap om den bristande beredskapen.

– Det jag nu är mest bekymrad för det är att vi nu har en debatt som handlar om mycket känsliga uppgifter som kommit ut i media och det tycker jag är olyckligt, sade Karin Enström (M) till TT.

Hon ackompanjerades av försvarsutskottets ordförande, Cecilia Widegren (M) som förklarar att hon förväntar sig ”större respekt inte minst av Försvarsmakten” för att skydda sekretesskyddade uppgifter.

Ministern och utskottets ordförande har gett sig ut på minerad mark. Om riksdagens konstitutionsutskott tar upp frågan kan ministrarnas uttalande bedömas som mindre lämpligt. Det kan anses ha gett en felaktig bild av svenska officerare och andra försvarsanställda yttrandefrihet.

Men låt oss ta det från början. Det vill säga från 1912.

I GRUNDLAGSBETÄNKANDET FÖR drygt 100 år sedan förklaras att ett anonymitetsskydd för den som meddelar uppgifter är nödvändigt. Den möjliggör en ”fortgående självrannsakan” som samhället har behov av. Utredarna menar att ”falsk kåranda” och ”falsk solidaritetskänsla” utgör ”samhällsskadliga faktorer” och att anonymitetsskyddet därför utgör en ”säkerhetsventil” som ”möjliggör, att ord sägas, som böra bli uttalade, fakta framdragas, som böra bli framdragna”.

Denna grundtanke har sedan upprepats i olika varianter av lagstiftaren och utgör den principiella grunden, motivet, för det skydd som byggts upp kring uppgiftslämnare i form av ett förbud för myndigheterna att efterforska en läcka, en absolut tystnadsplikt för de som har rätt att ta emot uppgifterna och ett förbud för myndigheten, ”rörmokaren”, att vidta repressalier mot den som lämnat uppgifter för publicering.

En grundförutsättning för att detta skydd för meddelare ska gälla är att den som lämnar uppgifterna gör det i syfte att de ska nå offentligheten. Det innebär att även i de fall uppgifterna av någon anledning inte publiceras gäller meddelarfriheten. Om syftet däremot enbart är att skvallra i största allmänheten eller dra upp-

märksamheten till sig i bekantskapskretsen gäller inte skyddet och därmed heller inte förbudet att vidta repressalier, till exempel i form av att omplacera eller i yttersta fall avskeda den som varit ”lösmynt”. Alternativt att det sker tillsammans med eller efter att personen åtalats och fällts.

EFTERSOM SYFTET MÅSTE vara att uppgifterna ska publicera gäller det att meddelaren bara lämnar uppgifterna till någon som har förutsättningar att offentliggöra dem. Det kan till exempel vara en reporter som Svenska Dagbladets Mikael Holmström eller utgivaren för ett grundlagskyddat medium som Sveriges Radio. Enligt grundlagen är det också möjligt att lämna uppgifter till en nyhetsbyrå eller en författare, som exempelvis professor Wilhelm Agrell i hans egenskap av författare.

Vill den som lämnar uppgifter vända sig till en bloggare gäller det att vederbörande försäkras om att bloggaren har utgivningsbevis för webbplatsen och att det därmed finns en ansvarig utgivare för den. Att lämna uppgifter till en bloggare utan utgivningsbevis är att betrakta som ”skvallar”, ett brott.

RÄTTEN ATT AVSLÖJA hemligheter begränsas på flera sätt. För det första gäller att det endast är själva uppgifterna som får lämnas ut. Den som lämnar ut den fysiska eller elektroniska handlingen har gjort sig skyldig till ett brott. Står det klart för myndigheterna att handlingen kommit på drift öppnas inte bara en möjlighet att efterforska källan utan snarast en skyldighet att göra det. Det är lätt gjort att medier som publicerar dokument de kommit över inte maskar dem tillräckligt och att myndigheten därmed kan ringa in den krets som kan ha lämnat ut handlingen. Det skedde t.ex. nyligen i den så kallade Saudi-affären där Sveriges Radio av ovarsamhet publicerade dokument som hade igenkänningstecken. I det fallet handlade det om handskrivna noteringar men det förekommer också inbyggda skillnader i exemplaren som bara skaparen kan se, till exempel utökad avstånd mellan två bokstäver i ett ord.

Det finns tre huvudsakliga sekretessgrader. Uppgifter kan omfattas av ett rakt skaderekvisit, ett omvänt skaderekvisit eller inget skaderekvisit alls. Gäller ett rakt skaderekvisit har offentlighet företräde framför sekretessen och uppgifterna får lämnas ut om det inte kan antas att något intresse lider men eller skada. Vid det omvända rekvisitet krävs att det står klart att inget intresse skadas eller lider men om uppgifter lämnas ut därmed har sekretessen företräde.

När det gäller meddelarfriheten och skyddet för anonymiteten bryts den bara i de fall där uppgifter saknar rekvisit, man brukar

Försvarsministern och försvarsutskottets ordförande har gett sig ut på minerad mark. Om riksdagens konstitutionsutskott tar upp frågan kan ministrernas uttalande bedömas som mindre lämpligt. Det kan anses ha gett en felaktig bild av svenska officerare och andra försvarsanställdas yttrandefrihet.

tala om att det gäller kvalificerad sekretess för uppgifterna, ibland kallad kvalificerat hemliga (KH) uppgifter. Dessa får självfallet inte lämnas ut skriftligen men heller inte muntligen spridas ens för publicering i grundlagsskyddade medier.

Med undantaget för den kvalificerade sekretessen kan man generellt säga att en offentliganställd har möjlighet att berätta om hemliga uppgifter, men inte överlämna eller ens visa själva handlingen där uppgifterna finns. Däremot måste man som meddelare nog överväga sitt handlande, i första hand etiskt men även juridiskt, för meddelandefriheten är inte helt fri.

FÖRSVARSEKRETESSEN REGLERAS I Offentlighets- och sekretesslagen, OSL, 15 kap. För dessa uppgifter gäller ett rakt skaderekvisit och uppgifterna kan lämnas ut i vissa fall. Däremot bryts meddelarfriheten och meddelarskyddet om utlämnandet av uppgifterna innebär att någon gör sig skyldig till grovt spioneri, spioneri, högförräderi, grov obehörig befattning med hemlig uppgift, vårdslöshet med hemlig uppgift, uppror och landsförräderi eller landsvek. De flesta av dessa brott förutsätter att uppgiftlämnaren haft för avsikt att uppgifterna ska komma främmande makt till handa.

För försvarsanställda kan även utrikessekretessen bli aktuell i synnerhet för utlandsstationerade och uppgifter som rör internationella åtaganden. Röjandet av uppgifter som ”kan antas sätta rikets säkerhet i fara eller annars skada landet allvarligt” faller utanför meddelarskyddet. Vad som räknas dit låter sig svårigen specificeras en gång för alla utan är bland annat avhängigt den säkerhetspolitiska situationen.

De uppgifter som SvD publicerade i samband med den ryska övningen i Östersjön kan sannolikt inte anses falla in under försvarssekretessen och knappast heller under utrikessekretess. Den som lämnat uppgifterna bör därför enligt min uppfattning omfattas av meddelarskyddet.

DEN SOM YTTERST har att ta ställning till om det begåtts ett meddelarbrott när hemliga uppgifter publicerats i grundlagsskyddade medier är Justitiekanslern (JK). JK är exklusiv åklagare och någon annan åklagare har inte rätt att starta en förundersökning och givetvis heller inte väcka åtal. Detta är ytterligare en garanti för yttrandefriheten eftersom JK leds av en instruktion som innebär att JK ska beakta yttrandefriheten betydelse i en demokrati.

Det är också JK som har att väcka åtal mot myndighetspersoner som efterforskat en källa eller vidtagit repressalier mot någon som använt sin yttrandefrihet.

När en myndighetsföreträdare uttalar sig om sin egen verksamhet gäller inte meddelarfriheten. Det innebär att när det gäller

ÖB, Sverker Göransson, uttalande att Sverige inte står pall för mer än ett begränsat angrepp i mer än en vecka ska frågan om han gjort sig skyldig till ett brott mot tystnadsplikten prövas av en vanlig åklagare enligt brottsbalkens bestämmelser och inte av JK enligt tryckfrihetsförordningens eller yttrandefrihetsgrundlagens regler.

NILS FUNCKE

Liten lathund för meddelare:

Meddelarfrihet ger var och en rätt att lämna uppgifter för publicering i grundlagsskyddade medier.

Efterforskningsförbud gäller för alla myndigheter när någon anonymt uttalat sig eller lämnat uppgifter i t.ex. ett radioprogram eller annat medium som arbetar i skydd av yttrandefrihetsgrundlagarna.

Tystnadsplikt har den eller de som tagit emot sekretessbelagda uppgifter för publicering.

Repressalieförbud innebär att en myndighet inte får vidta åtgärder mot en anställd som anonymt eller under eget namn använt sin yttrandefrihet, t.ex. genom att uttala sig eller lämna ut uppgifter.

Meddelarbrott begår den som lämnar ut en fysisk handling med sekretesskyddade uppgifter. Även den som lämnar ut uppgifter som faller under kvalificerad sekretess begår ett brott som bryter meddelarskyddet.

Justitiekanslern (JK) är exklusiv åklagare när det gäller brott mot tystnadsplikten, efterforskningsförbudet eller repressalieförbudet när uppgifter publicerats i grundlagsskyddade medier.

Grundlagsskyddade medier är t.ex. alla medier som är framställda i tryckpress, webbplatser som drivs av skrifter som kommer ut regelbundet (periodiska skrifter) samt webbplatser som har utgivningsbevis (registrerade hos Myndigheten för radio och TV). Här ingår också tekniska upptagningar som t.ex. en DVD-skiva.

Mottagarkretsen det vill säga de till vilka uppgifter kan lämnas i skydd av meddelarfriheten utgörs bland annat av journalister och utgivare vid grundlagsskyddade medier, författare, nyhetsbyråer och företag som framställer tekniska upptagningar.

Lagarna som innehåller bestämmelserna om meddelarfriheten är tryckfrihetsförordningen, yttrandefrihetsgrundlagen, offentlighets- och sekretesslagen samt brottsbalken.

Sekretess kan gälla olika uppgifter i enlighet med Offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Ingen handling i sig är hemlig, även om man ofta säger så till vardags. Det handlar alltid om enskilda uppgifter som enskilt, eller tillsammans, kan omfattas av sekretess. Det finns tre huvudsakliga sekretessgrader.

IDG Europe AB, Dalénum 4, SE 18170 Lidingö
08-765 26 70, www.idgeurope.com

Vi är alltid intresserade av duktigt folk!
Jobba hos oss? work@idgeurope.com

Vi är Astrium Elite, Inmarsat Gold och Iridium VAM partners.

Vilka är vi?

IDG Europe är ett svenskt företag, som grundades 1992 i nära samarbete med Forsvarsmakten. Sedan dess har IDG Europe inte bara varit huvudleverantör av mobil satellit-kommunikation till FM, utan också i hög grad hjälpt till att ta fram och utveckla flera av dagens viktiga kommunikationssystem.

IDG Europe har en unik specialistkompetens när det gäller avancerade kommunikationslösningar och är idag det enda svenska företag som kan erbjuda satkom för alla tillämpningsområden; land, marin, flyg, telemedicin och M2M (machine-to-machine).

Vi har ett nätverk av starka partners som gör detta möjligt och en av de viktigaste är Astrium, som är helägt av EADS, ett av världens ledande företag inom flyg- rymd- och försvarssektorerna. Vårt nära samarbete med Astrium ger våra kunder tillgång till deras resurser samtidigt som IDG Europes mångåriga erfarenhet gör att vi kan leverera lösningar och support anpassade för svenska behov.

HILLEBERG

THE TENTMAKER

TACK FÖR FÖRTROENDET

Forsvarsmaktens nya Patrulltält 4 - M7015-114011 - baseras på ett Keron 4 GT, men med militära specifikationer som bland annat ljusblockerande och IR-reflekterande väv.

BLACK LABEL

För alla användare – i alla lägen!

Hillebergs mest komfortabla, lätthanterliga och mångsidiga fyrasösongerstält, för allt från familjeturer i skogen till militära operationer. Black Label-tälten har flest funktioner och de starkaste materialen för högsta livslängd och säkerhet.

LÄS MER, SE VÅRA INSTRUKTIONSFILMER
OCH BESTÄLL TÄLTHANDBOKEN PÅ

HILLEBERG.SE

Strategisk Time Out eller

VÄGBASER PÅ AVVÄGAR

De senaste sjuttio årens krig har visat att stridsflygplan är som sårbarast vid inledningen av en konflikt då de oftast riskerar att slås ut på marken. Det tidigare svenska svaret på detta problem var de nu avvecklade vägbaserna. Efter den strategiska timeouten står Sverige nu inför ett nytt vägval kring hur vi ska skydda våra stridsflygplan vid en konflikt, skriver Max Hasselblatt, reservofficer i flygvapnet.

Som mest hade Sverige drygt tjugo stycken utbyggda så kallade Bas-90-baser. Typbasen hade fyra landningsbanor, varav en huvudbana. Vissa kortbanor utgjordes av breddad landsväg, varför de ofta kallades vägbaser.

En sådan 90-bas hade utbildade, utrustade och välövade bataljonsstora flygbasförband komplett självförsörjande i alla funktioner och beväpnade för att till och med kunna föra fördröjningsstrid mot en mot flygbasen framträngande angripare på marken. I runda tal utgjordes förbandsmassan av mer än ett tusen soldater och flera hundra maskiner och fordon. Basförbanden hade en detaljerad krigsplanläggning där flygunderhåll, markförsvaret, logistik och

samverkan med hemvärnsförband omsattes i form av krigsförbandsövningar och särskilda övningar för befälskategorierna för att hålla varje bataljon redo.

DEN VERSION AV typkrigsförband, Basbat 85, som var organiserad och utrustad enligt denna princip finns inte kvar. Istället har en nära nog fullständig nedmontering av de svenska flygbasförbanden genomförts. Den förbandstyp som gällde fram till årsskiftet 2012/2013 benämndes Basbat 08/T, och var helt och hållet ämnad för att bygga förmågor i delfunktioner och "klossar", vilka var dimensionerade för att sändas ut i vad som avsågs vara väl avvägda delar; kloss för kloss inom ramen för internationella uppdrag.

Nationella krav blev helt och hållet underordnade krav kopplade till fredsdriften vid våra stora flygflottiljer. Förmågan att med egna resurser gå på landsväg och upprätta en krigsbas helt utan stöd från annan part var 2008 med Basbat 08/T oerhört begränsad.

I DAG PLANERAS åter för två flygbasbataljoner inom ramen för IO14. Dessa är alltså anpassade och dimensionerade för drift av flottiljflygplatserna, men det finns återigen en begränsad förmåga att omgruppera till andra flygbaser för att där verka med förbandsresurser. Dessa resurser är organiserade i rörliga flygbas- och ►

flygunderhållkompanier vilka kan gå landsvägsmarsch med egna resurser. Vissa delar av förbanden kan även genomföra taktisk flygtransport.

En nation som Sverige som står utanför Nato och som inte har några andra direkt bindande avtal för reellt försvarssamarbete måste ständigt bedöma läget i sitt närområde. Vi har ju flera goda grannar. Ryssland är naturligtvis den för oss mest dimensionerande aktör vi har att värdera i närområdet. I och med kriget i Georgien blev det klart att landet nu återigen har en viss förmåga att föra angreppskrig mot ett grannland. Detta har fått stor betydelse i vårt svenska högkvarter och det nationella perspektivet är numera åter helt accepterat.

Om vi bortser från Ryssland specifikt och istället talar försvarsplanering allmänt måste ett svenskt nationellt försvar ta hänsyn till ett eller flera scenarier, varav ett skulle kunna se ut så här: En eventuell angripare antas då inledningsvis testa vår förmåga och uthållighet i att upprätthålla territoriell integritet, för att anstränga vår uthållighet och våra resurser. Detta för att efter en tid övergå i ett väpnat angrepp. Ett sådant angrepp innebär sannolikt att kryssningsrobotar kommer att användas vilket innebär plötsliga och samtidiga insatser mot viktiga punktmål. Exempelvis flygbaser.

För att möta ett sådant scenario behöver alltså Sverige ha uthållighet med människor och materiel, både i en situation då vår territoriella integritet blir ”testad”, och i en situation då vi måste ha förmåga att med tillräckligt stora delar överleva ett momentant robotanfall, för att därefter – dessutom – kunna föra en strid med både sjömålsbekämpning och direkt flygunderstöd (CAS) till svenska markstridsförband. Vi behöver alltså flygstridskrafter som är uthålliga och har möjligheter att agera även efter att ha blivit utsatta för ett omfattande anfall.

Till en flygbas som ska skyddas mot till exempel kryssningsrobotar hör naturligtvis någon form av kort- eller medelräckviddigt modernt luftvärn. Detta saknas till stora delar idag. Vidare bör varje möjlighet till skydd i form av bergrum, bunker eller jordvallar utvecklas.

I DAGSLÄGET SKER flygunderhåll, fälthållning och räddningstjänst kring huvudbanorna, helt och hållet inom det som brukar anges som ”primär riskzon” för fientlig vapenverkan. Det finns inte möjlighet att sprida verksamheten. Den besvärligaste och mest gränssättande situationen torde alltså vara en momentan spridning av stridsflygplan, så som tanken var bakom det tidigare Bas 90-systemet. Bas 90-tanken var ju att spara flygplan genom att sprida, något som, med dagens lägre flygplansnumerär, borde vara lika angeläget nu som då. En maximal spridning sker till exempel efter nödstart i samband med ett anfall mot flygbaser med ett stort antal kryssningsrobotar samtidigt. Det är denna spridningsmöjlighet som är begränsad med dagens förmåga.

Den nu beslutade numerären om 60 JAS 39 E ger en fingervisning om framtidens behov i såväl ett fredsdrifts- som insatsperspektiv. Den fredstida vardagen ställer naturligtvis sina krav, vilka påverkar typen av baseringsbehov. För att kunna möta krav på

årliga flygtidskrav måste fredsdrift och flygunderhåll vara mycket effektiv och rationaliserad. Reservdelar och utbytesenheter måste då hållas ihop till ett fåtal platser för att inte bli alltför kostsam. Vidare krävs en flygtidsproduktion, där uppfyllande av miljökoncessioner, arbetstidsregler och arbetsmiljö är gränssättande för flottiljernas bevakning, fälthållning och flygunderhåll.

Ur ett insatsperspektiv, det vill säga i kris eller krig, är läget ett annat. Om antalet stridsflygplan är så lågt som sextio ökar betydelsen av att kort efter anfall kunna samordna och organisera kvarvarande antal flygplan till insatser. Av den anledningen ter det sig naturligt att ett av de absolut mest tongivande kraven på morgondagens flygbasförband är rörlighet, spridningsförmåga och mångsidighet. Kravet på ledningsförmåga eller i varje fall möjligheterna att ta emot en order och att avlägga rapport blir per automatik ett annat helt essentiellt krav på förbanden.

HUR GÅR DÅ fredsdriften ihop med krissituationens krav på maximal spridning och rörlighet? Faktiskt är det inte helt omöjligt givet en planering som bygger på filosofin bakom flygbasförbanden och Bas 90-flygbaserna. Det som krävs är förband utbildade, utrustade och övade enligt denna. Det talar inte för en återgång det gamla, men en utveckling där tidigare erfarenheterna används för det nya.

Det bör gå att utan traditionsbindningar, låsningar och konservatism utforma förband anpassade för det framtida krigets krav genom en kombination av gammalt och nytt: Våra få men stora flottiljflygplatser kan byggas ut med fortifikatoriska skydd och moderna luftvärnsförband för punktförsvar mot överraskande kryssningsrobot- och flyganfall. Drifthålls dessa baser då av flygbasförband som är väl anpassade för fredsdriften men samtidigt övade för spridning, kan de vara mycket flexibla med förmåga till rörlighet efter anfall.

Det vore en utformning i sann svensk anda; tillräckligt hög personaltäthet på ett fåtal platser till vardags – med förmåga till flexibilitet och rörlighet vid behov. Kanske kan systemet kallas ”Bas 19”?

Men för att ett sådant ska uppstå krävs förstås att stridsflygsystemet som en helhet diskuteras. Det krävs även att det finns lämpliga platser dit spridningen kan genomföras, helst i kombination med skydd på fredsbaserna. Dagens diskussioner tenderar att fokusera endast på flygplanen när de väl är i luften vilket riskerar att göra att våra gripensflygplan aldrig lyfter i en framtida konflikt.

MAX HASSELBLATT

Major i flygvapnets reserv

Artikelförfattaren var 1994–2002 underrättelsechef för 46. Basbataljonen, som sattes upp av F4 Jämtlands Flygföretag och betjänade bland annat flygbaserna Färila och Storuman.

Fotnot: Denna analys bygger delvis på boken Svenska flygbaser av Lennart Andersson (red). Där beskrivs hur det svenska systemet för militära flygbaser har utvecklats.

Förvarshögskolan söker

Universitetslektor i krigsvetenskap med inriktning militära operationer

Läs mer på www.fhs.se

Förvarshögskolan verkar som högskola med examenstillstånd sedan 2008. Våra huvudområden är krigsvetenskap, statsvetenskap med två olika inriktningar; krishantering och internationell samverkan samt säkerhetspolitik och strategi, ledningsvetenskap, ledarskap, folkrätt, militärhistoria och militärteknik. Högskolan finns i Stockholm och Karlstad och har cirka 350 medarbetare.

Örlogshotellet Stockholms city - lågpris för Försvarsmaktens anställda

Centralt, lugnt läge. Nära med båt, T-bana, buss och spårvagn.

Samma låga pris erbjuds

anställda inom Försvarsdepartementets verksamhetsområde och medlemmar i hemvärnet, frivilliga försvarsorg. och militära kamratföreningar i SMKR, rekryter under utbildning till sjömän och soldater samt aspiranter och kadetter under utbildning till officer. Gäller även för veteran samt nära anhörig – make/maka & barn – till personal tjänstgörande i utlandsstyrkan.

För rumsbokning:

www.orlogshotellet.com

info@orlogshotellet.com

Tel. 08-611 01 13

Stiftelsen

Drottning Victorias Örlogshem

etabl. 1908

POSITION: N 59° 19,8 O 18° 03'

VI STÖDGER HELA SOLDATFAMILJEN!

Familjestödets innehåll är utformat med hänsyn till de förändrade livsvillkor som kan komma att möta soldatens familjemedlemmar, släktingar & nära vänner i samband med en utlandstjänstgöring.

Vi erbjuder bland annat PREP-kurser för par, individuellt samtalsstöd, familjerådgivning och aktiviteter vid landets soldathem.

Passa på att anmäla er till höstens PREP-kurser!

För mer info och anmälan, besök vår nya hemsida

www.soldathem.org

FÖRBUNDSNYTT

SENASTE NYTT FRÅN
OFFICERSFÖRBUNDET

HAR DU KOLL PÅ ARBETSRÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden. Läs mer på www.officersforbundet.se.

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringsskydd.

Riktlinjer för Rals 2012

Rals-förhandlingarna 2012 fortsätter nu efter det att parterna avtalat om en ny process med två steg där förhandlingar startar på förbandsnivå och sedan slutförhandlas på försvarsmaktsnivå.

För att komma vidare och få förhandlingarna att fungera har Officersförbundet och Försvarsmakten tecknat ett kollektivavtal kring inriktningen på förhandlingarna.

Den stora förändringen handlar om processen som nu ska föras i två steg. Det första steget är förhandlingar på förbandsnivå vilka ska utmynna i ett förslag till nya löner som sänds in till försvarsmaktsnivå.

Det andra steget är slutförhandling på försvarsmaktsnivå som utgår från förbandsunderlagen.

De nya lönerna ska gälla retroaktivt från den 1 oktober 2012 men nytt är att medlemmarna ska förhandlas där de befann sig den 31 januari 2013. Det innebär att för de som bytt befattning eller chef mellan dessa tidpunkter måste underlag inhämtas från tidigare chef och officersförening.

Målsättningen är att de nya lönerna ska betalas ut i september. Det bygger på att förhandlingarna på förbandsnivå är klara till midsommar och att parterna på försvarsmaktsnivå blir överens i augusti.

Billigare bolån

Det avtal som Officersförbundet slutit med SEB om billigare bolån, medlemslån och rådgivning började gälla den 3 juni. Utförlig information kring tjänsterna finns på www.seb.se/saco

Ledning och beställning, steg 2

Vid föregående årsskifte fördes stora delar av FMLOG över till FMV och FSV, Förråd, service och verkstäder, bildades. Men som bekant vill regeringen gå vidare med ett steg 2 och överföra ytterligare delar av FM verksamhet till FMV. I mitten av maj blev Officersförbundet och Försvarsmakten oeniga kring vad som ska föras över.

Regeringen har gett FM och FMV i uppdrag att ta fram en modell där Försvarsmakten anger sina behov av logistik och materiel samt vilka operativa och funktionella krav som ska uppfyllas. FMV ska sedan omsätta detta, leverera logistik samt upphandla logistik och materiel. Samtidigt vill också regeringen att det ska leda till besparingar om flera hundra miljoner.

Leder inte till några besparingar

Redan när regeringen beslutade att FM och FMV ska organiseras enligt denna beställar-utförarmodell var Officersförbundet kritisk. Kritiken avsåg både själva modellen men också bedömningen att det inte kommer leda till några besparingar.

– Vår analys av slutrapporten, från det omfattande arbete som bedrivits vid FM och FMV, är att det fortfarande inte finns en övertygande beskrivning om att förändringarna leder till en bättre och billigare försvarslogistik. Vi anser att det är ett högriskprojekt och att förbanden kan få problem med att upprätthålla förmåga och tillgänglighet. I och med att vi inte är överens med FM så avslutades samverkan i oenighet, säger Peter Löfvendahl, förbundsdirektör.

Förbundet befarar åtgärder som ger oreda och inte sparar pengar.

Foto: FFB

Förutom att det är ett högriskprojekt så är det också osäkert om de förväntade besparingarna kommer infrias. Andra områden som inte alls är slutberedda är hur FMV ska personalförsörjas med yrkesofficerare. Inledningsvis kommer de som idag arbetar med dessa uppgifter i FM ges möjlighet att få anställning i FMV eller växel-tjänstgöra vid FMV. Men vad som händer om två till tre år när dessa individer återgår till FM är inte klart.

Omstruktureringsledare utsedd

Det är inte heller klart hur FM ska organisera de funktioner inom logistiken som ska var kvar i FM. Arbetet med genomförandet av det som föreslås i slutrapporten har nu

påbörjats. En omstruktureringsledare har utsetts och Officersförbundet har påbörjat samverkan med denne.

Tidsplan för genomförandet tas fram

– Vi kommer uppmärksamma regeringen på att de inlett ett högriskprojekt. Vi kommer också fortsätta samverka med omstruktureringsledaren kring den omstruktureringsorder som ska ges ut. Dessutom kommer Officersförbundet och officersföreningarna samverka kring detaljerna avseende både FM organisation och FMV organisation. Det första steget i samverkan blir tidsplanen för genomförandet, avslutar Peter Löfvendahl.

facebook

OFFICERSFÖRBUNDET PÅ FACEBOOK

Officersförbundet finns på facebook. Där kan du bland annat få glimtar av förbundets dagliga verksamhet. Välkommen att säga vad du tycker om

Officersförbundet och Försvarsmakten och dela med dig av information du tror är intressant för andra medlemmar.

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 28/5 2013

Officer	8655	(-7)
Reservofficer	54	(+2)
Soldat/gruppbefäl	3461	(+137)
Hedersmedlem	3	(+0)
Övrig	89	(+6)

Nyheter från F-pan

Får behålla anställning trots misshandel

En yrkesofficer har dömts för misshandel av sin hustru. Han minns själv ingenting från händelsen och har medgivit att han har alkoholproblem. Officeren har efter händelsen på eget initiativ vänd sig till förbundet för att få stöd och vård för sitt alkoholmissbruk. Han är djupt ångerfull har sedan dess följt den behandlingsplan som upp- rättades.

F-pan konstaterar att de brott han fällts till ansvar för är allvarligt och normalt inte förenligt med en anställning som yrkesofficer. Förbandschefen har dock fortsatt förtroende för honom och är beredd att stödja honom då han är en erfaren och kunnig officer som visat gott omdöme på sin nuvarande befattning. F-pan finner att officeren inte ska skiljas från sin anställning och avskriver därmed ärendet.

Varning för kränkande och stötande uppträdande

En yrkesofficer har i samband avslutningen av ett par teambuilding-dagar ropat "Tack för ikväll, Sieg heil" och samtidigt gjort "Hitlerhälsning". Han var kraftigt berusad och upprepade hälsningen ytterligare en gång.

F-pan menar att som anställd vid myndigheten får man inte uttrycka sig på ett sätt som kan uppfattas som kränkande eller stötande. Genom sitt agerande har yrkesofficeren allvarligt brutit i sitt omdöme och därmed gjort sig skyldig till en tjänsteföreteelse som inte kan anses som ringa. Han tilldelas därför en varning.

Rättelse:

Nya tider i Almedalen

Officersförbundet medverkar i Almedalsveckan med en debatt och två medlemmöten. I förra numret blev det fel tider. Det är nedanstående som gäller.

Även i år kommer Officersförbundet att medverka på Försvarspolitisk Arena under Almedalsveckan. Förbundet arrangerar på tisdag förmiddag, klockan 10.15-11.00, en debatt med rubriken *Det anställda försvaret – på realistisk grund eller glädjekalkyl?* Förbundsordförande Lars Fresker och förbundsdirektör Peter Löfvendahl kommer också att finnas på plats för att fika och prata med medlemmar vid två tillfällen, direkt efter debatten på tisdagen och 12.30-13.00 på onsdagen.

Förbundsordförande Lars Fresker medverkar också i Förvarshögskolans seminarium *Officerskris i försvaret? Så tryggas Försvarsmaktens kompetensförsörjning* på måndagen klockan 10.30-11.15 på Försvarspolitisk Arena.

Försvarspolitisk Arena

Försvarspolitisk arena är en mötesplats öppen för alla som är intresserade av försvarspolitik. Under veckan anordnas där ca 20 seminarier och debatter. Varje dag inleds med ett eller två morgonpass då en försvarspolitiker och en ungdomspolitiker från varje parti utfrågas. Dagarna avrundas med Föreningen Armé- Marin- och Flygfilm, AMF film som klockan 18.00 visar unika filmer från sitt enorma arkiv.

Under Almedalsveckan hittar du Försvarspolitisk arena i korsningen

Mellangatan/Trappgränd från kl. 9.00-19.00.

Läs mer

Läs mer om Försvarspolitisk arena och vilka aktiviteter som anordnas under veckan på www.forsvarspolitiskarena.se. Försvarspolitisk arena finns också på Facebook

(försvarspolitiskarena) och Twitter (FPAalmedalen)

Officersförbundet i Almedalen, Försvarspolitisk Arena, Mellangatan/Trappgränd

- Det anställda försvaret – på realistisk grund eller glädjekalkyl? tisdag den 2 juli kl 10.15-11.00
- Medlemsfika tisdag 2 juli kl 11.00-11.30.
- Medlemsfika onsdag 3 juli kl 12.30-13.00.

OFFICERSTIDNINGEN

Din tidning!

Skriver Officerstidningen om rätt saker? Har du tips, åsikter eller uppslag? Kontakta redaktionen!

ANSVARIG UTGIVARE/CHEFREDAKTÖR
Daniel Skoglund, Tel 08-440 83 49
daniel.skoglund@officersforbundet.se

INFORMATÖR/REDAKTÖR
Eva Langlet, Tel 08-440 83 34
eva.langlet@officersforbundet.se

Felaktiga utbetalningar skapar berg av tvister

Officersförbundet och Försvarsmakten har för närvarande ca 70 pågående tvister och 30 nyligen avslutade. De flesta av dessa tvister har Officersförbundet påkallat och de handlar i mångt och mycket om försenade och felaktigt utbetalda löner.

– Hittills har vi fått rättelse i de flesta tvister vi valt att driva. Tyvärr drar själva tvisteförhandlingen i många fall ut på tiden och därefter dröjer det ofta ytterligare lång tid innan utbetalningar av ersättningar till medlemmar och skadestånd görs. I vissa fall har det hänt att medlemmarna har fått vänta mer än två år på att få sina pengar, säger Niklas Simson, förhandlingschef.

Att det tar så långt tid beror i huvudsak på att juridiska staben på Försvarsmakten inte är dimensionerad för att hantera den här mängden av ärenden. Något som Officersförbundet anser vara oacceptabelt, i första hand eftersom det drabbar de medlemmarna som får vänta. Men det innebär även ett arbetsmiljöproblem för de anställda vid juridiska staben som var och en gör ett gott arbete men där arbetstiden inte räcker till.

– Förbundet kommer att fortsätta uppvakta ansvariga chefer för att komma till rätta med den för tillfället ohållbara situationen, säger Niklas Simson

I de fall vi kan visa att det uppstått en kränkning eller en skada kan vi komma överens med För-

Ett berg av tvister tornar upp sig.

Foto: Kim Svensson – FBB

svarsmakten om ett skadestånd. Det delas då mellan den berörda officersföreningen och Officersförbundet.

– Under de två senaste åren har vi till exempel fått 352 000 kronor

i skadestånd fördelat på 13 tvister. Hur det går med pågående tvister återstår att se, säger Niklas Simson.

På officersforbundet.se kan du se en lista över vilka tvister som pågår och var i processen de befinner sig.

NO COMPROMISE

100% LEAD-FREE AMMUNITION

Nammo strives to eliminate risk on and off the battlefield. Designed for maximum performance and reliability, our high precision, 100 percent lead-free ammunition eliminates the potential risk of groundwater contamination. Our proven, reliable and clean ammunition is free from toxic materials and does not expose the user to harmful lead gases.

nammo

VISIT
US AT

PARIS AIR SHOW
PARIS, FRANCE

SECURING THE FUTURE

RB 5 – Ett omöjligt uppdrag

Officersförbundet håller sig informerad men deltar inte aktivt i arbetet med att sänka lönekostnaderna med 500 miljoner till 2019. Ett uppdrag som Försvarsmakten fått av regeringen att planera för i och med Regeringsbeslut 5, RB 5.

Redan när uppdraget (RB5) presenterades i mitten av mars meddelade Officersförbundet (Officersinfo 12/2013) att förbundet inte kan medverka till att ta fram förslag som ska minska lönekostnaderna. Det är ett orimligt uppdrag med orimliga tidsförhållanden.

Högkvarteret tar fram förslag

Uppdraget handlar framför allt om att minska antalet yrkesofficersbefattningar men också om att minska antalet officerare till förmån för specialistofficerare och soldater samt att övergå till en större andel tidvis tjänstgörande inom Försvarsmakten.

Inom högkvarteret, med visst stöd från förbanden pågår nu ett arbete med att ta fram förslag på förändringar som innebär sänkta lönekostnader. Detta arbete pågår fram till den 10 juni. Därefter ska alla inlämnade förslag värderas. Den 28 augusti ska sedan ÖB lämna in en redogörelse till regeringen för hur planeringen av nedskärningarna ser ut.

Konsekvenserna måste bli tydliga

Officersförbundet kommer att ta del av de förslag som lämnas den 10 juni, inte för att välja – utan för att se vilka konsekvenser de olika förslagen får för kvarvarande personal och verksamhet.

– Det är viktigt att de förslag som Försvarsmakten tar fram inkluderar en tydlig konsekvensbeskrivning så att regeringen får en klar bild över vad nerdragningarna

Officersförbundet anser att regeringens besparingsuppdrag är orimligt.

kommer att innebära för vårt framtida försvar. Officersförbundets fokus ligger nu på att se till så att alla konsekvenser kommer fram, säger Peter Löfvendahl, förbundsdirektör.

Officersförbundets uppfattning är att det inte går att göra något bra av detta. Redan nuvarande organi-

sation, FM Org 13, har färre befattningar än vad som förbundet anser behöver finnas. Förbundet lägger därmed ingen tid på att diskutera om en befattning ska vara T eller K, om det ska vara OF eller OR osv. De fel och brister som finns i FM Org 13 går inte att rätta till i det här arbetet.

– Jag vidhåller det jag tidigare sagt, färre kan inte göra lika mycket. En specialistofficer är inte intresserad av att göra en officers jobb till lägre lön och en tidvis tjänstgörande har inte samma beredskap som en kontinuerligt anställd, säger Peter Löfvendahl.

Acceptera inte oseriöst hotellboende!

Försvarsmakten har via Försvarets materielverk upphandlat avtal om logi och frukosttjänster med ett antal hotell på vissa orter i landet.

Den anställda som beställer sin resa i PRIO får ganska snart bekräftelse på att beställningen är mottagen och strax därefter så kommer det även SMS på vilket hotell du tilldelats enl. upphandlat avtal på den aktuella orten. Så långt frid och fröjd.

Jag har råkat ut för en leverantör av logi och frukosttjänster som inte följer avtalet. I flera fall så gäller det standarden avseende frukost, dels utbudet men även annat som har med kvalitén på livsmedel att göra. Låter som en bagatell och jag brukar inte vara så kräsen av mig.

På samma hotell råkade jag ut för en oproffsig hantering av situationen i samband med att brandlarmet utlöstes sent en kväll.

Om du som anställd har synpunkter på hotellet så kolla upp hotellavtalet. Det kan du få via HKV Travel Manager (TM). Vi ska inte nyttja oseriösa leverantörer. Avtal skall följas och då du som anställd inte har möjlighet att välja hotell, ställ krav på Försvarsmakten, att inte acceptera sådant här.

Reseenheten kräver centrala ansvisningar om du skall få nyttja annat hotell än det du tilldelas. Acceptera inte hotell som fuskar. Rapportera direkt till TM på HKV.

TAPIO SULASALMI
Marinbasen

Foto: Corbis - Scapix

Efterlyses:

Positiv anda och reglementerad utrustning

Jag förundras dagligen över det rådande klimatet inom vår organisation. Människor har synpunkter och gnäller så fort "arbetsgivaren" har tagit ett nytt beslut eller inför en ny rutin. Systemet PRIO måste vara den absolut mest omtalade och smutskastade applikationen i FM:s historia.

Ibland kan jag hålla med i vissa synpunkter, men det är ett system under införande och då behöver man pröva sig fram och komplettera allt efter behoven uppstår. Denna inställning vinner ingen förståelse hos kollegor av inställningen "det var bättre förr".

Oreglementerad utrustning

Men det stora ämnet för min förundran är vår ständigt omtalade materiel, och då framför allt den personliga. Jag uppfattar att det finns många som i flera år har klagat och gjort sig förargad över den dåliga tilldelningen av "bra" och

"funktionell" materiell. Jag kan tänka mig att denna inställning uppstår när FM tilldelar säkra och kontrollerade persedlar år efter år, medan den civila marknaden (med tanke på de stora krigen i Afghanistan och Irak) har upplevt något av en explosion av affärsmöjligheter. De civila företagen tävlar om vem som har de mest praktiska och funktionella produkterna med bäst skydd och billigast pris. Nya typer av klädesplagg konstrueras, nya membran lovar en sval och behaglig känsla även under torrperioden i Afghanistan. Allt detta som FM:s materiell inte utlovar. Det har blivit en hets efter allt det senaste och det modernaste, vilket har gjort att många förband inte längre känns igen som våra egna. Det ser mer ut som förband av löst sammansatta individer. Lite påminner det om förband som drog runt under Bosnienkriget – men med moderna lösningar och tiofald fler persedlar.

Frågan jag ställer mig är – varför

är det inte tillåtet för FM att göra ändringar i organisationen, men för individer i organisationen är det tillåtet att bortse från reglementen och order?

Att tillåta oss själva och underställda att bära oreglementerad utrustning kan jag inte se som annat än dåligt ledarskap. Att dessutom tillåta blivande kollegor, kadetter, att bära och använda materiel som inte är systemsäkerhetsgodkänd under utbildning, vilken bild ger det?

"Är jag professionell idag?"

Vi behöver komma till ett gemensamt förhållningssätt inom hela FM. Det är upp till varje enskild individ att se sig själv i spegeln på morgonen och fråga sig "Är jag professionell idag?". Jag hoppas och tror att chefer på alla nivåer inom organisationen läser och förmedlar Nyttjandedirektivet till samtliga medarbetare och att vi som medarbetare väljer att rätta in oss, vara lojala och jobba med vår arbetsgivar-

vare mot gemensamma mål. Vi ska inte ta bort initiativet eller bli ett kollektiv som jag uppfattar att många runt mig vill tro. Vi ska göra det arbete vi blir ålagda, följa order och direktiv från våra chefer och rapportera brister och avvikelser uppåt. Det är ingen enkel omorganisation vi är inne i, det kläms och känns på varje liten del i vår organisation för att skapa effektivitet och lönsamhet. Vi behöver ett mer positivt tänkande, vara goda föregångsmän för nya kollegor, för rekryter som gör GMU och framförallt alla som ännu inte insett att Försvarsmakten är mycket trygg och stark arbetsgivare där möjligheterna för självförverkligande finns.

Till alla negativa kollegor och bakåtsträvare, som någon med sportintresse skulle säga, släpp stolpen och kom in i matchen – eller i klarspråk – gilla läget, var positiv, jobba framåt! Förändring är till det bättre!

1. SERG MIHKEL LAKS

Instruktör, GMU, FöMedC

Replik:**Tre Kronor gör fart framåt!**

Tre Kronor bildades som en kommitté under OF Å för tre år sedan, med syfte att skapa ett bra boende för främst pensionerade yrkesofficerare i Stockholm.

Då sade OF Å dåvarande ordförande Leif Törnquist följande: Ett försök att skapa ett gemensamt boende för officerare gjordes 1879, men det gick inte. På den lediga tomten byggdes i stället Hovstallet. Vår förening gör nu ett nytt försök. Denna strävan har visat sig kräva mer arbete än förväntat.

Gemensamma värderingar

En medlem, Claes-Göran Dahl, uttrycker missnöje med resultatet av detta vårt arbete, och har valt att framföra sina åsikter i föregående nummer av Officerstidningen. Hans tysta närvaro vid vårt årsmöte den 25 april har vi noterat, trots att han i slutet av mars skriver att ingen kallelse till årsmötet utsänts. Vi kan konstatera att informationsbrev om årsmötet utsänts så väl i januari som i februari och att stadgeenlig kallelse utsändes den 25 mars.

Styrelsen kan i skribentens insändare konstatera ytterligare sak-

fel, exempelvis är inte Tre Kronor en bostadsrättsförening utan en hyresrättsförening. Hans framförda synpunkt – att kassören vid förra årets årsmöte skulle ha förordat ett ”arméstuk” på vårt planerade boende – är sannolikt en missuppfattning, särskilt som kassören är flygvapenofficer. I Tre Kronors styrelse är alla försvarsgrenar representerade, och allas traditioner samordnas till gemensamma värderingar.

Att gå ut i offentligheten med sitt missnöje är dessbättre en av de friheter som vår demokrati ger oss, ett styrelseskick som vi krigsmän och officerare en gång har anställt

för att försvara. Tre Kronors ideellt arbetande styrelse hoppas att vi skall lyckas bättre denna gång, än vad man gjorde för 134 år sedan. Vi delar dessa förhoppningar med de 98 % av våra medlemmar som har valt att stanna kvar i föreningen, och hälsar nya välkomna!

Vi önskar Claes-Göran Dahl all lycka i hans strävan att finna ett boende som passar de egna önskemålen!

STYRELSEN FÖR TRE KRONOR
KOOPERATIV HYRESRÄTTSFÖRENING
www.trekronorseniorboende.se

RÖS-skyddat säkerhetsskåp

för servrar i skalskyddsklass SS1/ EMP

Säkerhetsklass SS 3492!

Säkerhetsskåpet har utvecklats av KAMIC tillsammans med Rosengrens på uppdrag av försvaret. Skåpet är en säkerhetsinvestering för att skydda viktig information på servrar m.m. från intrång. Välkommen att kontakta oss för mer information!

KAMIC • Box 278, 651 07 KARLSTAD • 054-57 01 20 • www.kamicemc.se
ROSENGRENS • Box 315, 192 30 SOLLENTUNA • 010-209 51 36 • www.rosengrens.se

A PART OF KAMIC COMPONENTS

Vilken är din kombination?

Våra kunder efterfrågar överlägsna lösningar och en ödmjuk attityd. Vi levererar både och. Vi har valt att kalla det vår kombinationskraft.

VÅRA TEKNIKKONSULTER VÄSSAS genom kvalificerade uppdrag och vår unika kompetenssyn, där de mjuka delarna är lika viktiga som de tekniska, tillsammans med verksamhetskunskapen. Det gör att vi erbjuder konsulter med både hjärta och hjärna.

VI SÖKER NU fler konsulter inom flera områden på flera platser i landet.

LÄS MER och lämna din cv på combitech.se/jobb

VI ÄR ALLA KONSULTER PÅ COMBITECH – ett av Sveriges största konsultföretag som kombinerar teknik, miljö och säkerhet. Vi finns på 20 orter i Sverige, och har även kontor i Norge.

COMBITECH

karriär

kids

TROR DU ATT GSS/T INTE ÄR ANSTÄLLNINGSBARA CIVILT?

VI HÄVDAR MOTSATSEN.

www.militarywork.se

Military Work erbjuder individer med militär erfarenhet kontaktytor och nya möjligheter inom det civila arbetslivet. Vi är duktiga på att översätta och marknadsföra de kvaliteter militär utbildning ger. Vi erbjuder soldaten eller officeren arbetstillfällen under tiden för tjänstgöring, under uppehåll i tjänstgöringen eller efter avslutad karriär inom Försvarsmakten.

Sedan februari 2013 samarbetar vi med Adecco, världsledande inom rekrytering, bemanning och omställningstjänster. Tillsammans utgör Military Work och Adecco bryggan mellan kvalificerad arbetskraft och marknadens behov. Besök gärna vår hemsida för att se vad vi kan göra för dig.

MILITARY WORK